

NR 10 • 16. MAI 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

KAUBANDUSKODA
PIDAS KEVADBALLI JA
ANDIS ÜLE

AUMÄRGID

loe lähemalt lk 2

TÄNA TEATAJAS:

- Kaubanduskoja liikmed – **Baltic Energy Services OÜ**
- **Ettevõtlikkus paneb silmad särama**

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA 2012. AASTA AUMÄRGID SAID:

I KLASSI AUMÄRGID:

- Ivar Dembovski, AS Rait juhatuse esimees
- Raul-Roman Tavast, Roman Tavast OÜ taasasutaja
- Sonny Aswani, Eesti Aukonsul Singapuris

II KLASSI AUMÄRGID:

- Andi Kasak, Saint-Gobain Glass Estonia AS juht
- Tiit Kolk, AS-i Repo Vabrikud juhatuse esimees
- Signe Ratso, Euroopa Komisjoni kaubanduse peadirektoraadi direktor

III KLASSI AUMÄRGID:

- Sirje Potisepp, Eesti Toiduainetööstuse Liidu juhataja
- Priit Tamm, Eesti Mööblitootjate Liidu juhatuse esimees

ETTEVÕTLUSAKTIIVSUS VAJAB JULGUSTAMIST,

MITTE UUTE KOHUSTUSTE JA
REGULATSIOONIDEGA SUMMUTAMIST

Väljavõte Kaubanduskoja juhatuse esimehe Toomas Lumani kõnest Kevadballil.

TOOMAS LUMAN
Juhatuse esimees

Kaubanduskoja üheks rolliks on olnud ikka ettevõtjatevahelise koostöö ärgitamine ja ühiste tegevuste kaudu suhtlusvõimaluste pakkumine. Täna on selleks samuti ideaalsed võimalused. Äsja valminud Kaubanduskoja liikmete rahuloluküsitluse tulemustest nähtub, et Kevadball on üks nendest traditsioonilistest koosviibimise võimalustest, mida hinnatakse aasta-aastalt järjest enam.

Täna Eesti ettevõtete äriplaan ja prognoose vaadates, näen sealt enamasti mõõdukat optimismi ja plaane kasvaks. Tõsi, need plaanid on jäänud oluliselt mõõdukamateks ja lühemaajalisteks kui 4-5 aastat tagasi, kuid samas on need enamasti pikemad ja positiivsemad kui aasta-kaks tagasi. On ilmselge, et ettevõtluses tuleb seada uusi sihte, püstitada uusi eesmärgi ning areneda. Mis sellest, kui täna reaalsus ei võimalda teha jäävaid plaane järgmiseks viisaastakuks, kuid võimaldab määratleda selle, millises valdkonnas tahame olla tugevad, millistele klientidele oma tooteid või teenuseid müüa ning milliseid sihtturge järgneva aasta jooksul hõivata. Ehk on sobilik öelda, et kvaliteet prognoosimises on hakanud kasvama ja kvantiteet kahenema. Arvan, et sel viisil oma ettevõtete tegevust planeerides oleme ka pikaajaliselt edukad.

Mul on hea meel, et viimased aastad on kasvatanud meie inimeste ettevõtlusaktiivsust ja sundinud paljusid ise ettevõtlikumad olema. Aasta-aastalt on kasvanud nii tegutsevate kui ka eksportivate ettevõtete arv. Tõsi, eks meie ettevõtteid on ka järjest väiksemaks muutunud, kuid ettevõtlusaktiivsuses näen siiski positiivseid märke.

Loomulikult peame jätkuvalt panustama sellele, et meie noored oleksid ettevõtlilikud ja julgeksid palgatöö asemel ettevõtja elukutse valida, kuid suures plaanis on meie inimeste ettevõtlikkusega võrdlemisi hästi. Üha sagedamini kuulame, kuidas noored ja tublid ettevõtjad on oma äridega edukalt alustanud USAs, kuidas IT-ettevõtjad toimetavad nii Brasiilias kui ka Omaanis ja kuidas turismi- ja disainiettevõtjaid käivad uusi kontakte loomas Hiinas, Jaapanis ja Singapuris. Julgeksin öelda, et visioon väikesest riigist, mille ettevõtjad on tuntud ja tegutsevad aktiivselt ning edukalt üle maailma, on viimastel aastatel üha reaalsemaks saamas. Tahan vaid loota, et Eestis jätkuvalt piisavalt tarkust ja tahet ettevõtlusaktiivsust ja entusiasmi julgustada ning mitte seda erinevate uute kohustuste ja regulatsioonidega summutada või eemale peletada.

Lausudes siin tunnustavaid sõnu ettevõtjate kohta, tahaksin sama öelda ka riigi osas. Kahjuks ei ole see niisama lihtne. Ei saa öelda, et oleks põhjust väga kriitiline olla, kuid on siiski palju küsimusi, millega tegelemine tundub tänapäevale jäänud olevat. Justkui ootaksime, et keegi tuleb meie eest otsuseid langetama.

Ajal, kui Eestist siiski mõnevõrra paremal arengujärjel olevas Soomes räägitakse sellest, kas sealne kohalike omavalitsuste optimaalne arv oleks 66 või 70, jooksevad meil algatatud diskussioonid haldusreformi teostamisest üksteise järel liiva. Ja nii nendime koos mitmete rahvusvaheliste organisatsioonidega aasta aasta järel, et meil on kohaliku omavalitsuse üksuseid liiga palju. Ma ei ole kunagi pooldanud teiste riikide näidete üsühele kopeerimist ning seda ei soovita me ka täna. Kuid kui riigis, mida oleme sageli endale eeskujuks seadnud, mitmetel juhtudel ka põhjusega, on leitud, et optimaalne omavalitsuse suurus oleks 40-60 tuhat elanikku, kuluks meilegi ära analüüs, mis näitaks, milliseid teenuseid peaks üks omavalitsus pakkuma ja millised peaksid olema tema ressursid ja elanike arv, mis meie tingimustesse kõige paremini sobiks. Kuni selle ajani, jääb ülevaid nentida, et eestlased on era-

kordselt suure valitsemissooviga rahvas, kes ei saa kuidagi loobuda 226 valla- ja linnavalitsusest. Leian, et hirmu ei pea me tundma ka selle ees, et võiks reformi tulemusena riik kohalikust elust kaugeneda. Neid näiteid, kuidas juba täna on ettevõtlilikud kogukonnad vabatahtlikult, kohaliku arengu teemadel kaasa rääkimas, leiab mitmeid – paljud neist aktiivsemalt kui omavalitsused. Miks mitte selles suunas liikuda?

Teine teema, millel peatumist oluliseks pean, on küsimus, kuidas tagada, et meie hariduse kvaliteet muutuks veelgi kõrgemaks ja õpilaste väljalangevus koolist väheneks miinimumini. Me ei ole nii suur rahvas, et saaksime lubada endale olukorda, kus igal aastal jääb põhikooli pooleli ligemale 300 õpilast ehk neil jääb omandamata ka põhiharidus. Riigi arengu seisukohalt on haritud inimesed tähtsaim vara, millesse panustamata ei ole pikemaajaliselt edu oodata. Kuna ei ole loota, et avastaksime üleöö nafta või gaasivarud, peame panustama meie inimestesse. Ja ei maksa ka loota, et keegi meie eest seda tegema tuleb. Nii soovingi, et täna algatatud koolivõrgu korrastamine peatselt ka reaalsete sammudeni jõuaks ja, et sellega veel hoog ei raueks sest teha on piisavalt. ■

SISUKORD

JUHTKIRI	
Ettevõtlusaktiivsus vajab julgustamist, mitte uute kohustuste ja regulatsioonidega summutamist	3
SEADUSANDLUS	
Vedelkütuse seaduse muutmise	5
EUROOPA UUDISED	
Finantsraamistikust. Jätkuvalt.	6
EKSPORT	
Koostamisel on Eesti välisinvesteeringute ja ekspordi tegevuskava	9
ETTEVÕTLIKKUS	
Ettevõtlikkus paneb silmad särama	10
STRATEEGILINE FILANTROOPIA	
Heast tegevusest ja vabast tahtest	11
HARIDUSPOLIITIKA	
Õpingute ebaõnnestumise kulud	12
KAUBANDUSKOJA LIIKMED	
Baltic Energy Services OÜ	13
TEADUSELT ETTEVÕTLUSELE	
Keskkonna- ja tervisesõbralikud ehitusvahud	14
VÄLISSUHTED	
Eesti aukonsulid ameerikas tutvustavad ennast ja oma osariiki: Arizona ja California	15
TAGASIVAADE	
Ukrainast üldiselt ja tagasivaade toimunud seminarile „IX teeviit Ukrainasse“	16
Ida-Viru ettevõtjad kohtusid Läänemere riikide saatkondade esindajatega	18
UUED ALGATUSED	
JCI BeWise rikastab Eesti kõrgharidust tuues koolidesse praktikutest külalislektorid	19
TEATED	20
LIIKMELT LIIKMELE	24
RIIGIHANKETEATED	25
KOOSTÖÖPAKKUMISED	25
UUED LIIKMED	26

KALENDER

- 22. mai** **Praktiline pärastlõuna maksukonsultandiga: erisoodustused ja kaasnevad kohustused-võimalused**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Marju Naar • Tel: 604 0082 • E-post: marju.naar@koda.ee
- 23. mai** **Seminar „Põhjalikult käibemaksust maksuameti pilgu läbi“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- 23.-24. mai** **SEEAC: Kontaktkohtumiste üritus säästliku ehituse, energia, keskkonna ja ligipääsetavusega tegelejatele**
Västerasis Rootsis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 30. mai** **Seminar „Erisoodustuste ja dividendide maksustamine ning maksuvaidlused“ (vene keeles)**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- 31. mai** **Malta-Eesti äriforum**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 2. juuni** **Kaubanduskoja Tenniseturniir**
Pärnu Keslinna tenniseväljakutel (Ringi 14a)
Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee
- 6. juuni** **Tarbijakaitseteemaline infopäev Suunanäitaja 2012**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 11. juuni** **Poola kontaktpäev**
Meriton Grand Conference & Spa Hotellis (Paldiski mnt. 4, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 13.-14. juuni** **Kontaktkohtumiste üritus „GR Business Days“**
Luksemburgis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

**TÄPSEM INFO KÕIGI ÜRITUSTE KOHTA
AADRESSIL WWW.KODA.EE**

VEDELKÜTUSE SEADUSE MUUTMINE

Vedelkütuse müüjad peavad seaduse kohaselt Maksu- ja Tolliametile esitama tagatise, mille eesmärgiks on tekkida võiva maksukohustuse täitmise tagamine. Teisiti öeldes peaks tagatis ära hoidma riigile laekumata maksudest tuleneva kahju tekkimise, kui kütusemüüja peaks osutama mitteausaks ettevõtjaks. Tagatis puudutab üksnes käibemaksust tulenevat maksukohustust.

MART KÄGU
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

EELNÕU EESMÄRGID:

- Reguleerida põhjalikumalt vedelkütuse seaduses tagatise vähendamise aluseid lihtsustamaks Maksu- ja Tolliameti tegevust, muuta see kontrollitavamaks ja vähendada võimalikke kaebusi.
- Kehtestada sarnased alused ja kriteeriumid, mis reguleerivad tagatise suurendamist.

Vastav tagatise nõue seati sisse võrdlemisi hiljuti – aasta tagasi. Tagatise suurus sõltub ettevõtja tegevusest. Isik, kes müüb kütuse aktsiisilaost tarbimisse peab esitama tagatiseks üldjuhul 1 000 000 eurot ning isik, kes müüb juba tarbimisse lubatud kütust 100 000 eurot. Tagatise suurus on välja arvatud selliste kütusemüüjate poolt tekitatava keskmise käibemaksu riski alusel ehk siis arvesse on võetud potentsiaalset võimalikku laekumata jäävat käibemaksu suurust. Kehtiv vedelkütuse seadus näeb ette ka võimaluse vastava tagatise suurus muutuda, st suurendada või vähendada. Täpsustavalt tuleb küll mainida, et kehtiva seaduse kohaselt on 1 000 000 euro suurust tagatist võimalik 2012. aasta jooksul vähendada äärmiselt piiratud juhtudel.

Siinkohal on oluline rõhutada, et käesoleva aasta alguses tehtud Riigikohtu lahend tõi eelkirjeldatud regulatsiooni teatud muudatusi. Suuresti vastava Riigikohtu lahendi pinnalt on ette valmistatud ka käesoleva artikli aluseks olev seaduse eelnõu (Eelnõu). Vastav Riigikohtu lahend tunnistas mh kehtetuks vedelkütuse seaduse sätte, mille kohaselt tarbimisse lubatud kütuse müüja tagatist (100 000 eurot) võis vähendada ainult isiku osas, kes oli vastavas valdkonnas tegutsenud vähemalt kolm aastat.

Nimetatud muudatus puudutab alates 2013. aasta 1. jaanuarist ka kütuse müüjaid, kelle tagatis on vähemalt 1 000 000 eurot.

Eelnõu peamine eesmärk on reguleerida põhjalikumalt vedelkütuse seaduses tagatise vähendamise aluseid lihtsustamaks Maksu- ja Tolliameti tegevust, muuta see kontrollitavamaks ja vähendada võimalikke kaebusi. Eelnõuga soovitakse kehtestada sarnased alused ja kriteeriumid, mis reguleerivad tagatise suurendamist, ka tagatise vähendamisele.

Eelnõu näeb kõige muu kõrval maksuhaldurile ette täiendava võimaluse suurendada juba esitatud ja aktsepteeritud tagatist väljastpoolt tagatise uuendamise menetlust (st enne tagatise tavapärase kehtivuse lõppu). Tagatise suurendamine tuleb Eelnõu kohaselt kõne alla eelkõige olukorras, kus isikuga seotud riskid või muud tagatise vähendamise aluseks olnud asjaolud muutuvad esitatud tagatise kehtivuse ajal. Sellises olukorras on maksuhalduril õigus nõuda täiendavaid asjasepuutuvaid andmeid.

Kehtiv seadus sätestab ühe tagatise vähendamise kriteeriumina võrdlemisi üldiselt lihtsalt isiku laitmatu ärialase reputatsiooni. Eelnõuga soovitakse antud regulatsiooni pisut laiendada ja võimaldada taga-

tise vähendamise eeldusena kohaldada laitmatu ärialase reputatsiooni nõuet ka äriühingu juht- ja kontrollorgani liikmetele, samuti kütuse müüja äripartneritele.

Täiendavalt sätestatakse Eelnõus tagatise vähendamise üle kaalutlemisel kriteeriumitena isiku juhtimis- või kontrollorgani liikme võimelisus ehk pädevus kütuse käitlemise valdkonnas tegutseda, samuti varasem ettevõtlusega tegelemise kogemus ja ettevõtte tehtud investeeringud kütuse käitlemise valdkonnas.

Kehtiv seadus näeb ette, et tagatise vähendamise otsus tehakse 10 tööpäeva jooksul taotluse saamise päevast arvates. Eelnõu kohaselt on maksuhalduril edaspidi 30 kalendripäeva aega vastava otsuse tegemiseks. Vastava tähtsaja pikendamist põhjendatakse Eelnõu seletuskirjas asjaoluga, et muudatusega seoses tuleb maksuhalduril tagatise vähendamisel kaalutleda oluliselt rohkem asjaolusid kui eelnevalt ning see muudab otsuse tegemise protsessi pikemaks ja töömahukamaks.

Kokkuvõttes võib öelda, et eelkõige peaks Eelnõu parandama õiguselgust kütuse müüjatele, sest täpsustatakse kriteeriume, millest maksuhaldur tagatise vähendamisel lähtub. ■

Eelnõu ja selle seletuskirjaga saab lähemalt tutvuda Koja kodulehel aadressil www.koda.ee.

FINANTSRAAMISTIKUST.

JÄTKUVALT.

Kuigi olen Teataja veergudel Euroopa Liidu (EL) järgmist finantsraamistikku ositi tutvustanud, on teema sedavõrd ulatuslik ja Brüsselis hetkel ka oluline, et kirjutan sellest ka alljärgnevalt.

REET TEDER

Kaubanduskoja esindaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees

OLULINE:

- Komisjon teeb ettepaneku kaotada praegune käibemaksupõhine omavahend ja võtta selle asemel alates hiljemalt 2018. aastast kasutusele omavahendite süsteem, mis põhineks finantstehingute maksul ja uue käibemaksul.
- Komisjoni hinnangul võimaldaks see rohkem ühtlustada eri riikide süsteeme ning kaotada maksuvabastused ja erandid.

Nüüdseks on Euroopa Komisjon teinud konkreetse ettepaneku võtta vastu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014-2020. Ettepanek kujutab endast Euroopa Komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatise „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve“ normatiivset ülevõtmist. Mitmeaastane finantsraamistik tervikuna nõuab kokku 1 025 miljardit eurot, mis on 1,05 % Euroopa Liidu kogurahvatulust ja millele lisandub 58,5 miljardit muudeks kuludeks, mis ei kuulu mitmeaastasusse finantsraamistikku (Euroopa Regionaalarengu Fond ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond). Kokku on see (inflatsiooni arvestamata) peaaegu sama suur kui eelneva perioodi (2007-2013) mitmeaastane finantsraamistik, mille suuruseks oli kehtestatud 994 miljardit eurot. Seega on jutt päris suurtest summadest. Võrreldes eelnevaga ehk siis käimasoleva perioodiga kavandatakse loomulikult ka muudatusi. Kulude poole pealt on need järgmised:

- raamistikku on lihtsustatud, sest programme ja eesmärke on vähem, mis vähendab toetuse-

saajate halduskoormust ja hõlbustab mõju hindamist;

- vähenevad vahendid struktuurifondidele (ERF, ESF, Ühtekuuluvusfond), millele eraldatakse nagu Euroopa ühendamise rahastulegi 355 miljardi asemel 336 miljardit eurot, kuna praeguste järkjärgulise kasutuselevõtu ja kaotamise piirkondade asemel luuakse uus ülemineku-piirkondade kategooria;
- luuakse nii ühine struktuurifondide ning maaelu arengu ja kalanduse strateegiline raamistik kui ka teadustegevuse ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“, milles põhiroll on Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudil;
- uus Euroopa ühendamise rahastu suurelatuslike transpordi-, energia- ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võrkude jaoks (40 miljardit + 10 miljardit eurot Ühtekuuluvusfondist);
- käivitatakse ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) reform ja vähendatakse veidi selle osakaalu kogueelarves (60 miljardit eurot aastas) ja reaalarvudes, mis on rohkem seotud keskkonnaalaste dünaamikatega (*greening*) ja suurema paindlikkuse taotlusega;

- suurenevad vahendid teadustegevuse ja innovatsiooni, hariduse ja koolituse jaoks (80 miljardit eurot).

See tähendab, et kulude poole pealt soovib Euroopa Komisjon oma prioriteetides ainult ELi tasandil elluviidavaid lahendusi, millel on oma selge Euroopa lisaväärtus, kus ELi tasandil kulutatud euro annaks parema tulemuse kui riigi tasandil kulutatu.

Tulude poole pealt on kavandatud järkjärguline üleminek valdavalt kogurahvatulul põhinevate sissetekete põhisel eelarvelt lihtsustatud eelarvele, mis põhineb nn tõelistel omavahenditel reformitud korrigeerimismehhanismidega. Täpsemalt teeb komisjon ettepaneku kaotada praegune käibemaksupõhine omavahend ja võtta selle asemel alates hiljemalt 2018. aastast kasutusele omavahendite süsteem, mis põhineks finantstehingute maksul ja uue käibemaksul. Komisjoni hinnangul võimaldaks see rohkem ühtlustada eri riikide süsteeme ning kaotada maksuvabastused ja erandid. Suur probleem uue finantsraamistiku juures tundub olevat ka eri riikide nägemuses Euroopa finants- ja

võlakriisi lahendamise seondult. Osad soovivad tulevase finantsvahendeid vähendada ja raha kasutada riikide siseselt kriisi tagajärgedega toimetulemiseks, teised soovivad veelgi suuremat ELi tasandi finantsvõimendust, väites, et muidu pole võimalik lahendada neid ülesandeid, mida komisjon oma erinevate poliitikatega on juba Euroopale ette näinud. Senised vaevalised läbirääkimised sunnivad küll tunnistama, et vähemalt märkimisväärne hulk riikidest on seisukohal, et Euroopa rahalised kohustused peavad piirduma miinimumiga.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) aga on oma veel mitte lõplikus arvamuses asunud seisukohale, et Euroopa Liidu eelarve suurendamine on soovitatav ja vajalik. Praegu ei ole Euroopa Liidul eelarvelisi vahendeid oma poliitilise strateegia elluviimiseks ega uue Lissaboni lepinguga võetud kohustuste täitmiseks.

EMSK peab eriti oluliseks õigeid strateegilisi prioriteete, mida võib pidada Euroopa avalikeks hüvedeks. Euroopa Komisjoni nägemuses on need: teadus- ja arendustegevus, ühiskaitse, toiduga kindlustatus, sissereanne ja varjupaigaõigus, vastus kliimamuutustele, Euroopa tähtsusega taristuinvesteeringud energeetika, kommunikatsiooni ja siseturu valdkonnas. Samas ei ole nende prioriteetide üle eriti arutatud. Vähemasti EMSK peab finantstehingute maksu kehtestamist selleks võluvitsakeseks, mis Euroopa tulevast rahapuud kasvatada aitaks.

Kokkuvõtteks võib nentida, et kuigi hetkel on teadmata, mis summas Euroopa Liidu järgmine finantsperspektiiv vastu võetakse, on õigete prioriteetsete valdkondade määratlemine võtmetähtsusega. Seda ka meil Eestis. ■

EUROOPA UUDISED

SIIM KALLAS: VENE RINDEL TULEB TEGUTSEDA ÜHTSELT

Kaup peab õigel ajal õigesse kohta jõudma. Ilma selleta pole edukas äritegevus võimalik. Hästi korraldatud logistilised ahelad on võtmetähtsusega.

Euroopa logistiliste lahenduste seisukohalt on olulised suhted kolmandate riikidega üle maailma, sealhulgas Venemaaga. Transport on valdkond, kus Euroopa Liidu ja Venemaa huvid nii põimuvad, langevad kokku kui ka vastanduvad. Alates mõlema poole soovist, et autoveod kaotaksid piiriületusega võimalikult vähe aega, kuni ELi soovini maksta Siberi ülelendude eest vähem praegu Venemaa kehtestatud ebaõiglaselt kõrgetest tasudest. Olen praeguses ametis neli korda pidanud üsna ulatuslikke läbirääkimisi Vene transpordipoliitika juhtidega ja partnereid hästi tundma õppinud. Transpordisuhteid Venemaaga mõjutavad üleilmne majanduskeskkond, majanduslikud kaalutlused, meievaheliste probleemide ajalooline taust ning mõlema poole huvid. Asjaolusid tuleb tunda ja arvestada, siis on võimalik leida praktilisi lahendusi.

Lisainfo aadressil:
<http://blogs.ec.europa.eu/estonia/siim-kallas-vene-rindel-tuleb-tegutseda-uhtselt>

PAAVO PALK: KUIDAS TEKKIS ÜHTSE MIINIMUMPALGA EUROMÜÜT

Ajakirjandusest on lipsanud läbi teave Euroopa Komisjoni kavandatava üleeuroopalise miinimumpalga kohta. See on järjekordne euromüüt. Millest selline kuulujutt tekkis?

Komisjon avalikustas 18. aprillil uue tööhõive paketi, mis keskendub tööhõive suurendamisele ja töötajate ühest liikmesriigist teise suundumise hõlbustamisele.

Tööhõive pakett on loogiline rekordilise tööpuuduse taustal (10,2% ELis veebruaris 2012), see seondub liikmesriikide poolt tänava märtsi tippkohtumisel kokkulepituga, ELi 2020. aasta eesmärkidega, mis eeldavad aastaks 2020 ELis 17,6 miljoni (Eestis 38 000) uue töökoha loomist. Juba mitu aastat soovib komisjon tööjõu maksustamise vähendamist.

ELi tööturu loomiseks soovitakse, et töötud saaksid vähemalt kuus kuud abiraha ka teises liikmesriigis viibides.

Olulisel kohal komisjoni pakutavas on meetmed kindlustunde suurendamiseks töökohtadel ning jätkusuutliku palga tagamine töötajatele.

Lisainfo aadressil:
<http://blogs.ec.europa.eu/estonia/kuidas-tekkis-uhitse-miinimumpalga-euromuut>

UUS STRATEEGIA LASTE INTERNETI- KASUTUSE TURVALISEMAKS MUUTMISEKS

Euroopa Komisjon on koostanud kava, kuidas anda lastele vajalikke oskusi ja vahendeid, et nad saaksid turvaliselt kasutada kõiki digitaalmaailma võimalusi. Strateegia eesmärk on luua interaktiivse, loomingu- ja haridusliku internetisisu turg Euroopa Komisjoni, liikmesriikide, mobiilsidoperaatorite, mobiiltelefonide tootjate ja suhtlusvõrgustikke haldavate ettevõtjate koostöös. Euroopa Komisjoni asepresident, õigusküsimuste volinik Viviane Reding: „Internet pakub lastele ja teismeliste uusi eneseväljendus- ja loomevõimalusi. Kuna interneti ei loodud algselt mitte lastele, vaid täiskasvanutele, peame tagama, et lapsed saaksid interneti turvaliselt kasutada.“ Interneti kasutab praegu 75% lastest, neist kolmandik mobiiltelefoni kaudu. Kuna internetikasutuse tavad on liikmesriigiti küllalt erinevad, on suuri kõikumisi ka selles, kui palju on loodud spetsiaalselt lastele mõeldud rakendusi ja millised on laste võimalused turvaliselt interneti kasutada. Seetõttu on ka ettevõtjatel raske turustada ELis lapse-sõbralikke teenuseid ja tooteid.

Lisainfo aadressil:
http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/policy/index_en.htm

SAKSAMAA LIITVABARIIGI SUURSAATKOND PAKUB 2013. AASTAL KOLMELE EESTLASELE RAHVUSVAHELIST PARLAMENDI- STIPENDIUMI (IPS)

Saksamaa Liidupäeva rahastatud ja koostöös kolme Berliini ülikooliga - Freie Universität, Humboldt-Universität ja Technische Universität - läbiviidav programm IPS võimaldab Kesk- ja Ida-Euroopa riikide ning USA kvalifitseeritud, poliitikast huvitatud ja ülikooli lõpetanud noortel tutvuda Saksamaa parlamentaarse valitsemis-süsteemiga.

Programm viiakse läbi ajavahe-
mikus 1. märtsist kuni 31. juulini
2013. Peale kaks kuni kolm nädalat
kestvaid sissejuhatavaid loenguid
läbivad stipendiaadid praktika
mõne Liidupäeva saadiku büroos,
kus neil on võimalik saada mitme-
kõlgseid kogemusi üldisest parla-
menditööst ja poliitiliste teemade
käsitlusest rahvaesinduses. Sell
ajal on stipendiaatidel reeglina või-
malik külastada ka „oma“ saadiku
valimisringkonda. Samal perioodil
toimuvad seminarid nii Saksamaa
eri paigus kui ka Brüsselis.

Kandideerimisdokumendid tuleb
esitada Saksa saatkonnale Tallin-
nas hiljemalt 30. juuniks käesole-
val aastal.

Täpsem teave on saadaval inter-
netis Liidupäeva veebileheküljel:
http://www.bundestag.de/bundestag/europa_internationales/internat_austausch/ips/index.jsp

EUROOPA KOMISJONI VOLINIK DALLI KUULUTAS VÄLJA ELI NELJANDA TERVISHOIU- TEEMALISE AJAKIRJANDUS- KONKURSI

Euroopa Komisjoni tervise- ja tar-
bijaküsimuste volinik John Dalli
kuulutas 3. mail Brüsselis välja nel-
janda tervishoiuteemalise ajakir-
janduskonkursi. Ajakirjanikelt, kes
soovivad konkursil osaleda, ooda-
takse artikleid järgmistel teemadel:

- Kampaniaga „Euroopa patsien-
tide heaks“ seotud teemad. Siia
hulka kuuluvad farmaatsia-
tooted, piiriülesed tervishoiu-
teenused, haruldased haigu-
sed, tervishoiutöötajad, patsi-
entide ohutus, elundidonorlus
ja -siirdamine, vähk, vaktsinee-
rimine, antibiootikumide kasu-
tamisega seotud ohud, vaimne
tervis, Alzheimeri tõbi ja muud
dementsuse vormid.
- Tegusa ja tervena vananemine,
arvestades, et 2012. aasta on
kuulutatud aktiivsena vanane-
mise ja põlvkondadevahelise
solidaarsuse Euroopa aastaks.
- Eriauhind pannakse välja pari-
male suitsetamise mahajätmi-
sest rääkivale artiklile.

ELi tervishoiuteemalise ajakirjan-
duskonkursi reeglid:

- Välja antakse kolm auhinda:
esimese koha võitja saab 6000
eurot, teise koha võitja 2500 ja
kolmanda koha võitja 1500
eurot. Selle aasta eriauhinna
võitja saab auhinnaks 3000
eurot.
- Konkursil osalejad peavad ole-
ma mõne Euroopa Liidu liik-
mesriigi 18-aastased või vane-
mad kodanikud või residendid.

- Iga osavõtja võib esitada kõige
rohkem kaks artiklit; osaleda
võivad ka maksimaalselt viiest
isikust koosnevad võistkonnad.
- Artiklid peavad olema kirju-
tatud ühes ELi ametlikus keeles
ning olema algselt avaldatud
kas trükimeedias või Internetis.
- Artikli pikkus ei tohi ületada
20 000 tähemärki (koos tühiku-
tega).

Täpsemad reeglid ja tingimused
ning teave võitjate valimise korra
kohta on kirjas konkursi veebilehel:
[http://ec.europa.eu/health-eu/
journalist_prize/index_en.htm](http://ec.europa.eu/health-eu/journalist_prize/index_en.htm)

UUE DIREKTIIVIGA TAGATAKSE KODANIKELE ÕIGUS SAADA KRIMINAAL- MENETLUSES TEAVET

Euroopa Liidu justiitsministrid kiit-
sid 27. aprillil heaks Euroopa
Komisjoni esitatud uue õigusakti,
millega tagatakse kahtluslusele
õigus saada kriminaalmenetluses
teavet. Direktiivi kohaselt tuleb
kriminaalkuriteos kahtlustatavale
selgitada tema õigusi talle mõiste-
tavas keeles. See tähendab, et ELi
riigid annavad igale kinnipeetule
või isikule, kelle suhtes on välja
antud Euroopa vahistamismäärus,
õiguste deklaratsiooni, kus on kir-
jas kõik isiku põhiõigused krimi-
naalmenetluses.

„Õigus õiglasele kohtumõistmisele
on Euroopa õigussüsteemide üks
alustalasid,“ sõnas komisjoni ase-
president ja ELi õigusküsimuste

volinik Viviane Reding. „ELi uus
õigusakt aitab seda õigust au sees
hoida, tagades, et kahtlustatavat
teavitatakse selgelt ja viivitama-
tult tema õigustest.“

Lisainfo aadressil:

[http://ec.europa.eu/justice/criminal/
/criminal-rights/index_en.htm](http://ec.europa.eu/justice/criminal/criminal-rights/index_en.htm)

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis

(Allikas: Euroopa Komisjoni esindus Eestis)

Lisainfot leiab
Kaubanduskoja kodulehelt
www.koda.ee rubriigist
„Euroopa Uudised“.

KOOSTAMISEL ON EESTI

VÄLISINVESTEERINGUTE JA EKSPORDI TEGEVUSKAVA

MARKO UDRAS
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Riik on töötamas välja Eesti välisinvesteeringute ja ekspordi tegevuskava „*Made in Estonia*“ aastateks 2012-2014. Tegevuskava paneb paika strateegilised prioriteedid ja tegevused, mille eesmärgiks on välisinvesteeringute suurendamine ning Eesti ettevõtete ekspordisuutlikkuse tõstmine.

T egevuskava „*Made in Estonia*“ püüab leida vastust kahele küsimusele: kuidas aidata kaasata välisinvesteeringuid ning kuidas tõsta Eesti ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet. Uue tegevuskavaga soovib riik jätkata juba aastatel 2009-2011 alustatud tegevusi (näiteks ekspordialaste koolituste läbiviimine, välismesidel Eesti ettevõtteid koondava ühisekspositsioonide organiseerimine, kontaktreiside korraldamine). Samas plaanitakse käivitada ka mitmeid vajalikke uusi tegevusi.

Kuidas suurendada välisinvesteeringuid?

„*Made in Estonia*“ näeb ette mitmeid tegevusi, mille abil on võimalik tõsta Eesti investeerimiskeskonna konkurentsivõimet ning suurendada välisinvesteeringute mahtu. Tegevuskava kohaselt on riigi prioriteediks Eesti investeerimiskeskonna tuntuse suurendamine. Selleks tuleb keskenduda Eesti kui investeeringute sihtmaa tutvustamisele peamiselt Soome ja Rootsi väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele. Samuti näeb tegevuskava ette, et senisest

enam on vaja keskenduda potentsiaalsete investorite tuvastamisele ning neile individuaalsete ja konkreetsete koostööpakkumiste tegemisele. Riigi eesmärgiks on kaasata ka senisest enam kõrgema lisandväärtusega välisinvesteeringuid. Aastatel 2012-2014 on fookuses rohemajanduse (*cleantech*) valdkonna investeeringute kaasamine (näiteks elektriautode temaatikaga seotud välisinvesteeringute toomine Eestisse).

Välisinvesteeringute mahu suurendamiseks on vaja arendada ka infrastruktuuri. Tegevuskava näeb muuhulgas ette, et riik peaks soodustama tööstusparkide väljaarendamist, lihtsustama riigimaa võõrandamist, koolitama välisinvestoritega kokkupuutuvaid ametnikke ning lihtsustama kõrgelt kvalifitseeritud tööjõul Eestisse sisenemist erialase töötamise eesmärgil. Riigi majanduse konkurentsivõime seisukohalt on olulise tähtsusega veel rahvusvaheliste transpordihenduste arendamine. Tegevuskava kohaselt tuleb kasvatada otseleenuühenduste arvu ning jätkata Rail Baltic projekti ettevalmistamist.

Kuidas tõsta Eesti ettevõtete ekspordivõimekust?

Tegevuskavaga „*Made in Estonia*“ soovib riik kasvatada väike- ja keskmise suurusega ettevõtete osakaalu Eesti ekspordi struktuuris ning suurendada kõrget lisandväärtust loovate eksportööride osakaalu. Nimetatud alaesmärkide täitmiseks näeb tegevuskava ette, et lihtsustada tuleb Eesti ettevõtete uutele sihtturgudele minekut. See tähendab, et ettevõtetele tuleb pakkuda ekspordialaseid nõustamis- ja infoteenuseid ning tõsta üldist ekspordialast teadlikkust. Samuti tuleb arendada Eesti ettevõtete töötajate ekspordialast kompetentsi.

Eesti ettevõtete ekspordi arendamise riigipoolsed meetmed on suunatud praegu peamiselt erinevatele otsetoetustele, mis väljastatakse läbi EASI. Uue tegevuskavaga nihkub rõhuasetus toetuspõhiselt lähenemiselt nõustamis- ja teenustepõhisele mudelile. See tähendab, et riik aitab vastavalt iga eksporditava või ekspordiga alustava ettevõtte soovidele ja ressursidele koostada optimaalset ekspordi-

plaani, mis sisaldab erinevaid tegevusi: näiteks sihtturu konsultatsioon, ekspordi turundustoetus, erinevad koolitused, välismessid, turundusüritused.

„*Made in Estonia*“ näeb ette ka mitmeid uusi tegevusi ettevõtete ekspordisuutlikkuse tõstmiseks. Näiteks alustatakse sellel aastal Eesti põhilisi ekspordi sihtturgudel käsitlevate sektorispetsiifiliste faktilitehede koostamist. Samuti hakatakse tegevuskava kohaselt välja andma ekspordi käsiraamatut alustavatele eksportööridele. 2013. aastal alustatakse välisurgudel eksisteerivate äriühingute kohta signaalide kogumise süsteemi käivitamise ja juurutamisega. ■

Tegevuskavaga saab põhjalikumalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

ETTEVÖTLIKKUS PANEB SILMAD SÄRAMA.

NOORTE ETTEVÖTLIKKUST TOETAV ENTRUM

OLI SEL AASTAL LÖUNA-EESTIS.

3. mail oli Tartus Dorpat Konverentsikeskuses 130 noort silmapaari ja lisaks ka palju vanemaid ettevõtlikkusest nakatunud inimesi, eesotsas Eesti Vabariigi Presidendiga. Kõik ühel nõul – maailma on võimalik ise muuta paremaks, kui vaid julgeda ja tahta.

MERLE TIIGISOON
Ettevõtlusõppe
projektijuht

UNISTUSED ELLU!

Ettevõtlikkus on ellusuhumine ja hoiak. Ettevõtlikud inimesed julgevad unistada ning tahavad ja suudavad oma unistusi teoks teha. Sellised inimesed saavad hakkama nii enda kui ka kogukonna elu korraldamisega, oskavad töötajana oskuslikumalt märgata ja haarata võimalusi ning just selliste inimeste eestvedamisel luuakse ühiskonnas lisaväärtus kas siis ärilistes või sotsiaalsetes ettevõtmistes.

WWW.UNISTUSEDELLU.EE

Ettevõtete koostöövõrgustiku „Unistused ellu!“ tegevust koordineerib Eesti Kaubandus-Tööstuskoda. Koordinaatori ülesannetega kaasnevate kulude katmist toetab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Toimus Eesti Energia noorte ettevõtlikkuse arenguprogrammi ENTRUM Lõuna-Eesti auhinnagala, kus autasustati parimaid noorte poolt algatatud ja elluviidud projekte. Kogu õppeaasta vältel said sügisel ENTRUMIGA liitunud 475 noort kogenud juhendajate abiga suurendada oma teadmisi ja praktilisi oskusi oma elu juhtimise ja eesmärkide saavutamise vallas. Kokku algatati 98 Eesti elu edendavat tegevust, millest 33 mõjukamat ja sihikindlamat jõudis finaali. ENTRUM tegevjuht Darja

Saar: „Need noored teavad, miks on oluline järjepidev ja hästi planeeritud tegevus, meeskonnatöö, hea koostöö partneritega ja usk, et raskustest hoolimata on võimalik oma algatus eduka lõpuni viia. Noored kogesid, et nende tegevusest sõltub nende endi edukus ja Eesti majanduslik heaolu.“ President Toomas Hendrik Ilves rõhutas oma sõnavõtus, et ettevõtlik elusuhumine on ühiskonna arengu võti ja tänaste noorte ettevõtlikkuse toetamine on alus tulevasele paremale Eestile. Kohalviibinud

viis maavanemat, partnerorganisatsioonide juhid ja ettevõtjad olid kõik ühte meelt, et ettevõtlikku hoiakut tuleb levitada ja see on meie kõigi võimuses, kui anname oma käitumisega eeskuju ja innustame julgustame lapsi ja noori oma unistusi ellu viima.

Eelmisel õppeaastal oli ENTUM Ida-Virumaal, järgmisel kaasatakse Edela-Eesti ja siis Kesk-Eesti noored. Nelja aastaga on plaanis Eesti 14-17 aastastele noortele, kes õpivad väljaspool Tallinnat, ring peale teha.

Pildil on ENTRUM ettevõtlike algatuste konkursi peapremia võitnud meeskond koos president Ilvese, ENTRUM idee ellukutsuja Sandor Liive ning meeskonna juhendaja Annika Jaansooga. Otepää neiid Teele Jakobson, Gerle Trifanov, Iiti Uusküla ja Kerli Suviste algatasid Eesti-sisese õpilasvahetusprogrammi VeniVidiVici.

„Unistused ellu!“ koostöö- võrgustiku töö kogub tuure

Kuidas läheb aga Kaubanduskoja poolt ellu kutsutud ettevõtete koostöövõrgustikul „Unistused ellu“, mis on samuti suunatud Eesti noorte ettevõtlikkuse toetamisele ja mille üheks partneriks on ka Eesti Energia? Kõige parem on seda asja uurida muidugi meie veebipesast www.unistusedellu.ee.

Võrgustikuga on liitunud juba üle 50 ettevõtte ja organisatsiooni. Osade tegevus ei ole veel andmebaasis avalikult nähtav, sest andmete ja toetustegevuste täpsustamine on pooleli. Andmebaasi täiendamine ja võrgustiku töö koordineerimine ongi meie igapäevane töö.

Üksteisega kogemusi jagades ja teemakohast infot vahetades on igal võrgustiku partneril võimalik oma toetustegevusi üldiste arengutega paremini sidustada ning ühiskonnas suuremat lisaväärtust luua. Sügisel on plaanis ka silmaste kokku saada ja omavahel kogemusi jagada. Samuti uurime, mis ettevõtlikkuse arendamiseks Eesti erinevates struktuurides tehtud on ja kus maal on ettevõtlusõppe rakendamine meie haridussüsteemis.

Ootame võrgustikuga liituma ka kõiki neid ettevõtteid, kes tahaksid panustada noorte ettevõtlikkuse edendamisse Eestis, kuid ei tea veel, kuidas seda teha või pelgavad tegevuse kulukust. Panustada saab ka näiteks osaledes noore inimese või õpetaja juhendajana, tutvustades oma ettevõtte valdkonda või võimaldades koolilastel tulla oma ettevõttesse õppekäigule. Nii saamegi paljudest väikesetest headest tegudest kokku suure ja toimiva koostöövõrgustiku. Tule liitu sinagi väärt algatusega ja saa osa ühistevõrgustikust ettevõtliku hoiaku edendamisel ja infost ettevõtlikkuse teemal! ■

HEAST TEGEVUSEST JA VABAST TAHTEST

Meie SELFis arvame, et Eestis on hea elada.

Väikese konsultatsioonifirma arendamine on meile 23 aasta jooksul pakkunud suurepäraseid ja kordumatuid võimalusi ja väljakutseid. Igav pole kunagi olnud. Eredad kogemused on aidanud areneda koos klientidega ning kaasa aidata tõeliste muudatuste teostumisele nii riigiasutustes kui äriettevõttes.

Tänapäeval on ju paraku (või õnneks) nii, et niipea, kui vastused on selgeks õpitud, muutuvad küsimused ja probleemid. Keerukad ülesanded on eeldanud ja soodustanud mõttekaaslaste ja sünergia teket.

Majandusliku otstarbekuse nõue paneb staažikat tegutsejat paratamatult ennast mingil määral kordama, ühesuguseid asju tegema, kogemusi ära kasutama. Ausalt öeldes tunneme end vahel kui oravad rattas, mida ise käigus hoiame.

Äri pole aga kogu elu

Et oleks tore ja et enesest paremini aru saada ning rohkem lugu pidada, on vaja ka hoopis muid asju teha. Neid, mida lihtsalt tundub õige teha.

Oleme väga seda meelt, et tõeliselt vaba inimene peaks tegema seda, mida ta ise õigeks peab – olemata sealjuures majanduslikust huvist kallutatud. Olemata sõltuv kellestki välisest või millestki oma mõtteviisist, harjumustest. Ehk teisisõnu – meile on tähtis saada teha häid ja vajalikke asju, olemata kogu aeg rahas mõõdetavad. Sestap oleme enda jaoks olulistest teemades eriti viimastel aastatel üritanud üha

rohkem kaasa tegutseda majanduslikku kasu taotlemata.

Esimese põlvkonna ettevõtjate kogemus näitab, et kui tahta midagi hästi ja professionaalselt teha, võib see täita terve elu, võtta kogu aja. Mingil hetkel tekitab selline hõivatus tervel inimesel kahtlusi, kas elu möödub ikka õigeid asju tehes. Või täidavad vaid võetud kohustusi, antud lubadusi, teiste soove ja nõudmisi.

Head teha on uhke, rõõmustav ja jõuduandev

Meile tundub mõistlik heaks tegevuseks panustada millegi kordumatuga: oma eriliste oskustega ja ideedega ning kogemustega ja annetega. Üheks väga egoistlikuks põhjuseks heaks tahteks ja tasuta tegutsemiseks on spontaansuse ning vabaduse leidmine endas, teisenemine. Rattast ja raamist välja minnes on lihtsam uut avastada

Alkoholi teema on tõsine teema ja tekitab enamikul inimestel vastakaid tundeid

Me armastame vahel veini juua ka lõunasööki juurde, oleme külastanud veinimesse ja päris

KARIN HANGO
Konsultatsiooniettevõtte
SELF II loovjuht

paljusid veinikeldreid. Vahel valime nende järgi isegi puhkuse-sihtkohti.

Keegi meist on matnud alkohoolikust eksabikaasa. Mitmetel on meenutada kahjustatud suhteid ja üleliigseid muretsemisi-hoolitsemisi. Keegi meist kaotas viinale isa. Meie hea tuttav tipptegija leidis end hiljuti Tallinn-Tartu maanteel vastassuuna vööndist ja oletas, et ju oli hetkeks uinunud. Pärast rääkis ta murelikult, et joo viimasel ajal klaasikese või paar veini igal õhtul.

Meil tekkis tahtmine midagi teha, et aidata suurendada inimeste sõltumatust alkoholist. Muidugi pole see meie ainus huvi. Oleme otsustanud sedagi, et eelkõige tuleb toetada noori, sest nende peas on tulevikumõtted. ■

SELF II nõustab *pro bono* Heateo toetusportfelli kuuluvat sotsiaalset ettevõtet Terve Eesti Sihtasutus, aidates tõhustada värske alkoholiprogrammi koolitussuunda.

ÕPINGUTE EBAÕNNESTUMISE KULUD

Eesti Rakendusuringute Keskus CENTAR on analüüsinud kulusid, mis ühiskonnale tekivad, kui noored kooli katkestavad – nende kulude hulka on muuhulgas loetud väiksemast sissetulekust tingitud saamata jäänud maksud, kõrgemad sotsiaalkulud, suurem kuritegevus.

Vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi kogutud andmetele on üldhariduskoolides kokku viimasel kahel aastal mõnevõrra suurenenud väljalangejate arv, kuid võrreldes õppeaastaga 2007/2008 on väljalangenuid vähenenud ning viimasel neljal aastal on üldhariduskoolist väljalangenud 2-2,5% õpilastest. Kutsehariduskoolidest on väljalangejate hulk oluliselt suurem kui üldhariduskoolides. Väljalangevus on viimastel aastatel olnud vahemikus 17,9-20,3%. Viimasel kahel õppeaastal on väljalangejate arv isegi suurenenud.

Euroopa Liidu eesmärgiks on koolist väljalangemise määr hoida alla 10%. 2010. aastal oli liidu keskmine väljalangevuse määr 14,1%, Eesti aga 11,6%. Eestist väiksem koolist väljalangemise määr oli 2010. aasta statistika põhjal näiteks Põhjamaades (Soome, Rootsi, Taani), Leedus, Austrias, Tšehhis. Eestist oluliselt kõrgem koolist väljalangenute määr oli aga Lõuna-Euroopa riikides (Itaalia, Hispaania, Portugal, Malta) ning mõnevõrra kõrgem koolist väljalangemise määr näiteks Saksamaal, Suurbritannias, Belgias, Prantsusmaal, Küprosel. Kuna haridus võib mõjutada nii inimese palgataset kui ka üldist

heaolu, siis õpingute ebaõnnestumine võib kaasa tuua kulude suurenemise või vähendada nii isiklikke tulusid (madalamad palgatulud, kehvemad tervisenäitajad) kui puudutada ka ühiskonda laiemalt, olgu seda siis läbi otseste rahaliste kulude (saamatajäädav maksud, kõrgemad sotsiaalkulustuskulud) või üldisema heaolu vähenemise kaudu (rohkem kuritegevust, vähem kodanikuaktiivsust).

Riik ning inimene kaotab õpingute ebaõnnestumise tõttu 56,6 miljonit eurot. Haridusel on selge produktiivsust tõstev mõju – üks aasta kooliharidust tõstab tootlikkust ca 10% võrra.

Nimetatud analüüsis on küll öeldud, et õpingute ebaõnnestumise kulusid ei saa mõõta päris reaalseadustele omase täpsusega. Kui aga suudetaks vähendada õpingud enneaegselt katkestavate hulka poole võrra ning viia 725 hetkel põhiharidusega jäävat noort kesk-

misele keskmisele tasemele, siis oleks nende inimeste tulevase palgatulu nüüdisväärtus kokku 16,5 miljonit eurot suurem, kui ta on täna, riigile laekuvate tööjõumaksude nüüdisväärtus oleks 11 miljonit eurot suurem, kasu rahva tervisele oleks hinnatav 27,6 miljonile eurole, ära jääks ca 1,4 miljoni euro väärtuses kuritegevusega seotud kulusid ning sotsiaalkulud väheneksid 0,1 miljoni euro võrra.

Kokku tähendab see seda, et riik ning inimene kaotab õpingute ebaõnnestumise tõttu 56,6 miljonit eurot. Kui suudetaks pooled ühel aastakäigul sündinud põhiharidusega jääjatest viia keskhariduseeni, võiks sellisest tegevusest tulenev kogutulu ulatuda 0,35%ni SKPst. Hariduse ja palkade vahelist seost on majandusteaduses palju uuritud ning lühidalt kokku võttes on analüüsis öeldud, et haridusel on ka selge produktiivsust tõstev mõju – üks aasta kooliharidust tõstab tootlikkust ca 10% võrra.

Ka töötavate inimeste haridustaset vaadates joonistub selgelt välja, et kõrgema haridustasemega on hõives olemine suurem, väiksed erinevused on siiski meeste ja naiste

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

osas: kõrgharidusega meeste hõive protsent on 89%, naistel 82%; keskharidusega meestest on tööga hõivatud 81% ning naistest 72% ning põhiharidusega meestest 67% ning naistest vaid 57%.

Lähtuvalt analüüsi tulemustest on töö autorid leidnud, et õpingute ebaõnnestumine on koolisüsteemi ebaõnnestumine, ehk olukord, kus koolisüsteem ei suuda pakkuda kvaliteetset haridust kõikidele. Kuna õpingute ebaõnnestumine mõjutab otseselt riigi kulusid ja tulusid – inimesed, kes teenivad rohkem, maksavad enam makse ning tarbivad vähem sotsiaaltoetusi, kuritegevus on väiksem ning parem tervis vabastab ressursse teiste hüvede pakkumiseks – siis järelikult varajase koolistlahkumise probleemiga tasub tegeleda. ■

Pikemalt on võimalik analüüsiga tutvuda CENTAR kodulehel www.centar.ee/index.php?id=10475

BALTIC ENERGY SERVICES OÜ

2013. aastal toimub elektrituru täielik avanemine. Mida see ettevõtjate jaoks tähendab ja millega arvestada tasuks, küsime käesoleval aastal Eesti Kaubandus- Tööstuskojaga liitunud ettevõttelt Baltic Energy Services. Lisaks uurisime lähemalt, millega 2009. aastal asutatud ettevõtte tegeleb ning miks otsustati Kaubanduskojaga liituda.

KAIDI TALSEN
Toimetaja

Küsis:
KAIDI TALSEN
Toimetaja

Vastas:
ANDRÉ ALTJÕE
Baltic Energy Services
bilansihaldur

Eelkõige tähendab turu avamine, et tarbijatel tekib õigus valida endale elektrienergia müüja, kuid tuleb tähele panna, et võrguteenus osutajat valida ei saa.

Millega ettevõtte tegeleb?

Baltic Energy Services OÜ, lühidalt BES, on 2009. aastal loodud sõltumatu energiaturu ettevõtte. Tegutsedes igapäevaselt energiaturul, suudame oma klientidele pakkuda asjatundlikku ning tulemustele orienteeritud portfelli- ja avatud tarne teenust. Meie eesmärgiks on koostada oma klientidele parim võimalik energiaportfell.

Baltic Energy Services OÜ tegeleb nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Seetõttu oleme valmis oma teenuseid pakkuma kõikides nimetatud riikides ning väga paljud ettevõtted, kellel on üksused ka Lätis ja Leedus, on otsustanud elektriostu ühiselt koordineerida. Kuid ühisostu on võimalik teha ka ainult Eesti siseselt. Hoolimata sellest, kas elektrit ostetakse ühiselt või eraldi, on suurematel elektritarbijatel mõistlik luua omale nägemus ja strateegia vabaturul toimimiseks. See on vajalik põhitegevuste rahavoogude õigeks hindamiseks ning süsteemide ja ressursside paremaks planeerimiseks. Paljud pikaajaliste strateegiatega ettevõtted on meilt küsinud abi oma energiatarbimise ja tootmise võimaluste hindamisel just muutuva elektrituru kontekstis. Meie kogemu-

mus näitab, et osaledes aktiivselt elektriturul ning kasutades erinevaid ostmise võimalusi, kujuneb pikaajaliseks võiduks ca 2-3 eurot MWh kohta.

BES pakub oma klientidele järgmisi teenuseid:

- Elektrienergia ostustrateegia koostamine, konsultatsioon.
- Efektne juurdepääs elektribörsile, juhul kui on soovi osta elekter otse börsilt.
- Soodne elektribörsi maaklerlus, kui on soovi osta elekter börsi hinnaga.
- Paindlik avatud tarne teenus energiabilansi tagamiseks.

2013. aastal toimub elektrituru täielik avanemine, mida toob see endaga kaasa äritarbijale? Milline on prognoositav hinnatõus?

2013. aasta algusest avaneb Eestis elektriturud. See toob kaasa olulisi muutusi nii eratarbijale kui ka äriettevõtetele.

Eelkõige tähendab turu avamine, et tarbijatel tekib õigus valida endale elektrienergia müüja, kuid tuleb tähele panna, et võrguteenus osutajat valida ei saa. Kui vaadata elektrienergia arvet, siis sellel on kajastatud eraldi elektrienergia, võrguteenus, taastuvenergia tasu ning aktsiis. Turg avaneb ning va-

likuvõimalus tekib ainult esimesele komponendile. Teise elektrimüüja valimine ei mõjuta kuidagi elektrienergia varustust, see on endiselt võrguettevõtja kohustus.

Elektribörsil arvutatakse hind nõudluse ja pakkumise tulemusena igaks tunniks. Ehk enam ei kooskõlasta elektrienergia hinda Konkurentsiamet, vaid see kujuneb pakkumise ja nõudluse alusel. Elektribörs on indikaator, mille põhjal kujunevad ka lõppklientidele pakutavad hinnad. Kindlasti ei pea tarbija hakkama iga tundi elektrihinda jälgima ja tarbimist reguleerima. Parim lahendus on valida omale elektriturudel kauplemisele spetsialiseerunud partner, kes ise jälgib kliendi elektriportfelli ja annab kliendile asjakohast nõu.

Palju on küsitud meie käest hinnaprognosi 2013. aastaks. Oluline on märkida, et elektrituru hind Eestis on muutuv ning täpselt hinda ette prognoosida on väga raske, kui mitte isegi võimatu. Viimase aasta keskmine elektrienergia börsihind kliendile (st sisaldab ka kaasnevaid teenustasusid) on olnud ca 45 eurot/MWh juures. Täna kehtiv suletud turu hind on 31 eurot/MWh. Siit võib igaüks ise arvutada, milline on orienteeruv hinnatõus elektrienergiale. Samas tuleb tähele panna, et koguarvest moodustab elektrienergia ainult ühe

osal. Tänapäevane hinnanguline turu avamise mõju elektrienergia koguarvele on ca 23% kandis.

Elektri ostukulusid on võimalik optimeerida ka ostu ühiselt korraldades. Kui teie ettevõtte tegutseb mitmes kohas, siis on mõistlik elektriostu koondada. Samuti võivad seda teha erinevad ettevõtted. Ühist elektriostu on võimalik korraldada ka kõigis Balti riikides, nagu me seda ka täna mitmetel klientidel teha aitame. Seeläbi on sageli võimalik saavutada odavamalt hinda ja tagada väiksemad halduskulud.

Kindlasti on oluline endale teadvustada, et elektrimüüja vahetamine ei tähenda mitte mingeid muudatusi võrguteenusel ning elektri kvaliteedis. Erinevalt laialt levinud arvamusest, ei sisalda elektrimüüja vahetamine endas riski jääda ilma elektrita ning samuti ei saa tänapäevane võrguettevõtja tõsta võrguteenuse tariife, kui elektrit ostetakse teiselt müüjalt. Juhul kui seda tehakse on põhjust pöörduda turu regulaatori poole.

Millised on ettevõtte tulevikuplaanid?

Meie kõige suurem prioriteet hetkel on valmistumine 2013. aasta elektrituru avanemiseks Eestis. Soovime olla tunnustatud partnerid elektritarbijatele ning usume, et oma senise kogemusega suudame oma positsioone Eestis tugevdada. Plaanime ka edaspidi jätkada laienemist Läti ja Leedu suunal ning isegi mujalgi.

Miks otsustasite

Kaubanduskajaga liituda?

Baltic Energy Services OÜ otsustas astuda Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmeks 2012 aasta kevadel. Leiame, et läbi Kaubandus-Tööstuskoja on meil paremad võimalused osaleda majanduspoliitilistes otsustusprotsessides ning ettevõtluskeskkonna kujundamisel. Usume, et Koja liikmete hulgas on neid, kellele saame olla kasulikud. ■

KESKKONNA- JA TERVISESÕBRALIKUD EHTUSVAHUD

Kõik, kes on kunagi ehituse või remondiga kokku puutunud, on ilmselt kuulnud ehitusvahudest. Vaht on abiks uste ja akende paigaldamisel, torude isoleerimisel ja kinnitamisel, avauste ja tühimike täitmisel, seinapaneelide, katusekivide fikseerimisel ning soojus- ja heliisolatsioonis.

Ehitustooteid arendatakse pidevalt edasi. Tänapäevased ehitusmaterjalid ei ole oma kvaliteedilt, keskkonna- ja inimsõbralikkuselt kaugeltki võrreldavad aastatetagustega. Üks paremaid näiteid sellest on ehitusvahude sümboliks muutunud poliüuretaan- ehk PU-vaht.

Polüuretaantooted, sealhulgas ka ehitusvahud, on enamasti valmistatud diisotsüanaatidest ja nn polüoolkomponendist. Need on põhilised komponendid poliüuretaanide valmistamisel. Lisaks sellele lisatakse veel mitmesuguseid lisandeid, katalüsaatoreid ja stabilisaatoreid.

Kuigi monomeersed diisotsüanaadid on kõrge keemistemperatuuriga ained, on nad ikkagi teatud määral lenduvad ja selletõttu ohtlikud (mürgised, mutageensed jne). Erilist ohtu kujutavad need ained inimestele, kes nende materjalidega igapäevaselt kokku puutuvad (lao ja kaupluste töötajad, lõppkasutajad ja ka tootjad). Kui tekib polümeer, siis monomeersed diisotsüanaadid lähevad mittelenduva polümeeri koostisesse ja keemilise

reaktsiooni tulemusena nimetatud polümeerid enam monomeerseid isotsüanaate ei sisalda.

Ehitusvahudele, mis sisaldavad rohkem kui 0,1% monomeerseid isotsüanaate on alates käesolevast aastast kehtestatud piirangud nende turustamisel jaekaubanduses ning täiendavad markeerimisnõuded ohulausetega balloonil. See on väljakutse kõigi ehituskeemiat tootvate ettevõtete jaoks, sealhulgas ka Põhjamaade turuliidri vuugihermeetikute ja ehitusvahude tootja Krimelte jaoks.

„Koostöö Tartu Ülikooliga keemikutega seisneb infootsingute teostamises ja selle põhjal meetodite leidmises, mis võimaldaksid viia tooted ELi nõuetega vastavusse. Koostöö käigus on välja töötatud ja ka praktikas testitud uut tüüpi ehitusvahu eellane, mis ei sisalda monomeerset isotsüanaati üldse. Paar alternatiivset meetodit on veel katsetusjärgus. Samuti on väljatöötamisel analüüsimeetodid toodete ELi nõuetele vastavuse kontrollimiseks,“ ütles Toomas Sepper, OÜ Krimelte tootearendusjuht ■

EESTI AUKONSULID AMEERIKAS

TUTVUSTAVAD ENNAST JA OMA OSARIIKI:

ARIZONA JA CALIFORNIA

USA on maailma suurim majandus, viies kaubanduspartner Eestile, ahvatlev suure potentsiaaliga turg eesti ettevõtetele ja hea reisisihtkoht turistidele. Aukonsulid töötavad Eesti huvide teenistuses ja koostöös Eesti diplomaatidega. Aukonsulite roll on eriti oluline riikides, mille vahemaad on väga suured ja diplomaatide käed kõikjale ei ulatu – et esindada riigi huve, toetada kodanikke ja ettevõtlust. USAs esindavad täna lisaks riigiametnikele Eestit oma osariikides üle Ameerika 11 aukonsulit. Nimekiri aina kasvab. Aukonsulite põhijaja võtavad konsulaarküsimused, prioriteetsel kohal aga ka suunanäitamine ettevõtjatele kontaktide ja osariigi taustainfo kogumisel. Efektivsema tulemuse saavutamiseks koordineerivad koostööd aukonsulitega majandusametnik või teised diplomaadid nii USAs kui ka teistes saatkondades. Seekordses artiklis toome ära USA kahe osariigi aukonsulite taustainfo ja osariikide eripärad.

LEA AASAMAA

Majandusametnik Eesti Vabariigi Suursaatkonnas Washingtonis

ARIZONA OSARIIK:

- Elanikkond: 6,5 miljonit
- Pindala: 295 234 km² (suuruselt 6. osariik)
- Pealinn: Phoenix
- Senaatorid: John McCain (R), Jon Kyl (R)
- Naaberriigid: California, Colorado, Nevada, New Mexico, Utah
- Välimõõdud: Mehhikoga (626 km)
- SKP: 255 963 miljonit USD (vers Soome 232 000)
- SKP *per capita*: 40,828 USD (osakaal USA SKPst 1,8%)
- Osariigi koduleht: www.az.gov
- Osariigi hüüdnimed: *The Grand Canyon State*, *The Copper State*

CALIFORNIA OSARIIK:

- Elanikkond: 34 miljonit, suurima rahvaarvuga osariik
- Pindala: 423 970 km²
- Pealinn: Sacramento
- SKP: 1 911 822 miljonit USD (vers Itaalia 2 037 000)
- SKP *per capita*: 51,914 USD (USA SKPst 13,34%)
- Osariigi koduleht: www.ca.gov, www.business.ca.gov
- Osariigi hüüdnimi: *The Golden State*

ARIZONA

Aukonsul Michael Chan

Doktorikraad rahvusvahelise õiguses, valdab hiina, hispaania, inglise keelt, töötasandil prantsuse keelt, õpib eesti keelt.

Omab laialdast juhtimiskogemust ja häid kontakte hotellindus-, tootmis-, arendus-, pangandus-, telekommunikatsiooni valdkonnas (sh Fortune 500 ettevõtted), õigusejärelevalves ja valitsuses. Pikaajaline töökogemus erinevates nõukogudes nt Pacific Rim Advisory Council: eksport/import nõustamine Hiina suunal, Architectural Appeals Board: vastutus elamuarendusest Phoenixis.

Täna pakub konsultatsiooniteenusid avalikus ja erasektoris: Ari-

zonas, New Yorgis, Los Angeleses, Hongkongis, Singapuris, Filipiinidel and Panamas. Lisaks juhib ettevõtet Red Tea Group, Arizona konsulaarametkonda ja perele kuulub rõiva kaubamärk Lafayette 148 NY.

Olulisemat Arizona (AZ) majandusest

AZs asuvad suurettevõtete peakorterid: Amazon, Raytheon, First Solar, Suntech, Boeing, eBay/PayPal, Mayo Clinic, Southwest Airlines, US Airways, Raytheon, Honeywell, General Dynamics, Lockheed Martin, Northrop Grumman, Boeing and Orbital Sciences.

Suurimad tööstused:

- **Tootmine:** AZ toodab kõike alates toiduainetest mikrokiipideni, suurimad tootmisrajatised Phoenixi ja Tucsoni piirkondades.

- **Kaevandamine:** Kulda, hõbedat ja teisi maake on AZi kaevandatud üle sajandi, kuid riik on tõeliselt kuulus vase poolest. Kogu USAs kaevandatavast vasest pärineb 60% AZst.
- **Turism:** Riigi üks suurimaid tööstusharusid. 2008. aastal külastas Arizonat rohkem kui 37 mln turisti, sektoris töökohti 170 000.
- **Muu:** AZ on kasvav uurimis- ja arendustöö tõmbekeskuses (hub): biotehnoloogia, lennundus, kosmos, kaitse, päikeseenergia jt taastuvad energiad.

Ettevõtlusinfo allikas

M. Chan soovib parima allikana (partnerite leidmisest ettevõtte loomiseni) Arizona Commerce Authorityt: www.azcommerce.com ning soovi korral loob ise esmakontakti.

CALIFORNIA

California (CA) majandus on eraldiseisvalt maailma 8., SKPsse panustajad vastavalt:

- 18% haridus ja tervishoid,
- 17% kinnisvarateenused,
- 16% kaubandus, transport, võrguteenused,
- 12% valitsus,
- 10% tootmine,
- 9% professionaalsed ja tehnilised teenused,
- 6% finants, kindlustus,
- 6% informatsioon,
- 4% ehitus,
- 2% põllumajandus ja kaevandus.

Aukonsul Jaak Treiman

Õigusteadust ja politoloogiat (M.A) õppinud Jaak Treimann on suurema osa karjäärist tegutsenud juristi ja advokaadina äriõiguse valdkonnas – nõustamisest kuni korporatsioonide loomise ja ettevõtete liitmiseni. Kohalike ja

rahvusvaheliste klientide tegevusvaldkond on varieerunud kindlustusest tööstuseni ja meelelahutusärist IKTni.

Töökohtade loetelus on oluline nimetada tema oma erapraksist Treiman, Schiffman and Curry, juhina Cardservice International juriidilises üksuses. Selle üleminekul First Data Corporation omandisse jätkas Treiman tööd vanemnõunikuna.

Täna on Treiman kaasomanikuna tegev valitsusvälises organisatsioonis Innovation Democracy Inc. aidates identifitseerida ja kasvada väikestel ent olulise tähtsusega kohalikel innovatsioonidel, tuues kasu kohalikele kogukondadele. Täna põhitegevus Afganistanis ja Somaalias.

Tähelepanekuid California kolmest piirkonnast

CA põhjaosa olulisimad linnad on San Francisco, San Jose, Sacramento. Regiooni võib pidada de facto maailmaliidriks kõrgtehnoloogias, hästi tuntud ka rahanduse, biomeditsiini ja *clean power* poolest. Olulised tööstusvaldkonnad: turism, transport, põllumajandus. CA keskosa on põhiliselt keskendunud põllumajandusele. Olulisemad linnad Fresno, Bakersfield. CA lõunaosa majanduse olulisemad panustajad: lennu- ja kosmosetehnoloogiatööstus, rõivatööstus, äriteenused, finants-teenused, tervishoiuteenused ja biomeditsiin, rahvusvaheline transport, rahvusvaheline kaubandus, meelelahutustööstus, tehnoloogia, reisimine ja turism. Regiooni prominentsust rahvusvahelises kaubanduses tõendab ca 50 välisettevõtte peakorterit asukoht. Los Angelese ja Long Beachi sadamad on USA suured.

California olulisemad tööstused:

- **Põllumajandustööstuse** poolest on CA teistest osariikidest kaks korda suurem ning toodab suurimat sissetulekut ja on osariigi suurim tööstus. CA on maailma suuruselt viies toidu- ja põllumajandustoodete tarnija. TOP 5 tooted: piimatooted, kasvuhoone tooted/istikud, viinamarjad, mandlid ja veised.
- **Tootmises** USAs juhtiv osariik: peamised artiklid elektriseadmed, sõjalised sideseadmed, elektroonilised süsteemid õhusõidukitele ja raketitele. Järgnevad arvutid- ja elektroonikaseadmed, toiduainetööstus, rõivad, metallitooted, mööbel.
- **Autotööstuses** jäädakse tahapoole vaid Detroitist. Lisaks kolmele suurele USA tootjale on esindatud ka Honda, Mazda, Nissan, Toyota, Volkswagen ja Volvo. Oluline panus kohalikkude majandusse ka raskemasinate tootmisel, naftatoodetel, kemikaalidel. Kalasatamise saagikuses esirinnas, väärtuselt olulisim tuunikala, järgneb mõõkkala. ■

Ukraina majanduse põhiprobleemiks on nimetatud tootmise struktuuri, mida pole muudetud kogu iseseisvusperioodi jooksul. See takistab Ukraina konkurentsivõimelisust maailmaturgudel. Samuti püsib kõrgena Ukraina sõltuvus Vene gaasist ja üheks tõsiseks probleemiks on varimajandus – erinevatel hinnangutel moodustab varimajanduse osakaal Ukrainas koguni 60% SKPst.

Ukraina 2011. aasta majanduskasv oli ametlikel andmetel 4,7% ning inflatsioon jäi 5% piirimaile. Ukraina mulluseid majandusnäitajaid võib seletada soodsas konjunktuuriga, mille tulemusena kasvas eksport ja eriti metallide nõudlus maailmaturul, rekordilise viljasaagiga ja Ukraina Rahvuspanga jõulise reguleerimisega, mis aitas ohjeldada inflatsiooni.

Ukraina suurimateks kaubanduspartneriteks on EL ja Venemaa (EL jätkuvalt ka Ukraina suurim investor). Järgnevad Türgi, Hiina ja India. Ukraina sõltub olulisel määral eksportturgudest – ca 30% kogutööstusest moodustab metallurgia ehk 47% riigi SKPst ja garanteerib riigile 34% valuutatulu. 2011. aasta 9 kuu jooksul tehti Ukrainasse otseseid välisinvesteeringuid 5,5 miljardi USD ulatuses.

Ukraina on Eesti ekspordi-partnerite hulgas 20. kohal

Eesti on aastaid kaubelnud Ukrainaga positiivse bilansiga. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmetel püsis Ukraina osatähtsus Eesti koguekspordis aastatel 2005-2008 pooleteise protsendi tasemel, koguimpordis aga oli ta osatähtsus ühe protsendi piires. 2009. aastal mõjutas üleilmne majanduskriis negatiivselt ka Eesti ja Ukraina vahelist kaubavahetust, mil ekspordi ja impordi mahud langesid oluliselt. 2010.

Lisainfo Eesti aukonsulite kohta USAs:

www.vm.ee/?q=node/5482

või Eesti Suursaatkonnast:

www.estemb.org/est.

Loetelu kõigist Eesti aukonsulitest:

www.vm.ee/?q=taxonomy/term/125.

UKRAINAST ÜLDISELT JA TAGASIVAADE TOIMUNUD SEMINARILE „IX TEEVIIT UKRAINASSE”

Vaatamata sellele, et maikuus Krimmi poolsaarel toimuval Kesk-Euroopa presidentide koosolekul on otsustanud mitte osaleda mitmete riikide esindajad ja et mõned riigid tahavad boikoteerida jalgpalli EM-i või vähemalt selle Ukrainas toimuvat osa, toimivad riikidevahelised majandussuhted endiselt.

KRISTY TÄATAR
Teenuste osakonna
projektijuht

aastal kasvas eksport 2009. aastaga võrreldes 22% ja import 57% võrra. Kaubavahetuse kogukäive oli 160 miljonit eurot, millest eksport moodustas 88 miljonit eurot ja import 72 miljonit eurot. 2011. aastal moodustas Eesti eksport Ukrainasse 105,8 miljonit eurot ja import Ukrainast 102,1 miljonit eurot. Olulisemad eksporditartiklid olid 2011. aastal keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude tooted (20,3%), mineraalsed tooted (18,5%), masinad ja mehhaanilised seadmed (9,3%), metallid ja metallitooted (8,7%) ning põllumajandussaadused, toidukaubad ja joogid (8,5%). Suurimateks imporditartikliteks olid samal ajal metallid ja metallitooted (44,9%), mineraalsed tooted (13,3%), transpordivahendid (11,7%), masinad ja mehhaanilised seadmed (6,4%).

Kaubavahetuse dünaamikat jälgides selgub, et Ukraina on Eesti ettevõtetele muutumas kaubaturust teenusteturuks: kasvab tehnoloogiamahukate kaupade osakaal võrreldes muude kaubagrupidega. Ekspordis kasvab suurema lisaväärtusega kaupade osa ja impordis kasvab Ukraina transiitkaupade osakaal. Arvestades Ukraina kogemusi teadusmahuka tootmise ja tööstuse vallas, on võimalusi koostöökis info- ja telekommunikatsiooni ning energeetika valdkonnas.

Ukraina turul tegutseb mitmeid Eesti ettevõtteid järgmistes tegevusvaldkondades: keemia- ja mineraalsed tooted, loomsed tooted (külmutatud kala ja kalatooted), valmistoidukaubad ja joogid, metallitooted ja masinad; samuti hulgi- ja jaekaubandus, kinnisvara ja ehitus, finantsvahendus, turvaäri.

Üldiselt on Eesti kaupadel ning teenustel Ukrainas traditsiooniliselt hea maine.

Üldiselt on Eesti kaupadel ning teenustel Ukrainas traditsiooniliselt hea maine.

Nišivaldkonnad, mis võiksid pakuda huvi Eesti ettevõtjatele, on järgmised:

- agraarsektor (kasvav trend juhul, kui teostub maareform);
- toiduainetetööstus (jätkuvalt populaarne on alkohol);
- IKT valdkond (sh teenused mobiilside abil), e-lahendused;
- finantssektor;
- jae- ja hulgi-kaubandus, laodused;
- ehitus, kinnisvara arendamine;
- energeetika, sh taastuvenergeetika;
- jätkuvalt suur on riigi transiidipotentsiaal.

Eesti ettevõtetele, kes Ukraina turul tegutsevad ja kauplevad on tekkinud probleeme ja raskusi. Samasugused probleemid saavad osaks paljudele teistele Euroopa Liidu ning kolmandate riikide ettevõtjatele. Olulisemad mured on:

- reiderlus ehk ettevõtete pahatahtlik ülevõtmine, mis on Ukrainas laialt levinud majanduskuritegu (selle vältimiseks tuleks tegevuse algusest peale omada juristi, kes garanteerib, et teie firma dokumendid on alati korras ja kooskõlas seadusega – seadus muutub väga kiiresti ja ootamatult, praktiliselt iga 2 nädala tagant);
- väga levinud on kaupade tolliväärtuse mitmekordne tõstmine nende lahtitollimisel;
- käibemaksu tagastamisega seotud raskused, peamiselt ekspordi pealt või seoses valitsuse määrusega, mis tagab käibemaksuvaba tarnimist Ukrainasse;
- probleemid sertifitseerimise, veterinaar- ja fütosanitaarkontrolli vallas;
- riigiettevõtete võlad või täitmata kohustused;
- keeruline ja aeganõudev asjaajamine, pidevalt muutuv seadusandlus, bürokraatia;
- laialdane korrupsioon;
- raskused elamis- ja töölubade saamisega (peamiselt perekonnaliikmete jaoks).

Kahjuks peab ütlema, et ettevõtluskeskkonna ja investeerimiskliima halvenemine on viimaste aastate süvenev trend. Olukord Ukrainas on poliitiliselt pinev ning see avaldab mõju ka ettevõtluskeskkonnale, korrupsiooni tase on jätkuvalt väga kõrge.

Välisinvestorite õiguskaitse Ukrainas on nõrk ning välisministeerium soovib Eesti ettevõtetele seda silmas pidada oma investeerimisotsuse tegemisel. Samuti tasub olla äärmiselt tähelepanelik suhtluses riiklike institutsioonidega (tolliamet, maksuamet, erinevad inspeksioonid ja agentuurid) – kõik vajalikud formaalsused peavad olema hoolikalt täidetud. Välisministeeriumi ja Eesti Kiievi saatkonna rolliks on jagada informatsiooni võimalike riskide kohta ning probleemide ilmnemisel võimaluse piires abistada, kuid investeerimisotsus ning ettevõtlusriskid jäävad lõpuks siiski ettevõtte otsustada.

IX Teeviit Ukrainasse

13. aprillil Eesti Kaubandus-Tööstuskojas toimunud järjekorras juba üheksandal Ukraina-teemalisel seminaril kõiki neid teemasid ka arutati. Oma avasõnades julgustas nii Ukraina suursaadik Tallinnas Viktor Kryzhanovsky kui ka Eesti suursaadik Kiievis Lauri Lepik

ettevõtjaid saatondi oma tegevusse rohkem kaasama. Ukraina suursaadik kutsus Eesti ettevõtjaid aktiivsemalt suhtlema Tallinnas asuva Ukraina saatkonnaga ja lubas omalt poolt tegevuse arendamisele kaasa aidata. Eesti suursaadik julgustas omakorda Eesti ettevõtjaid võtma ühendust Eesti saatkonnaga Kiievis ja seda mitte ainult probleemide korral. Saatkonnal oleks heameel olla kursis Eesti ettevõtete tegevusega selles riigis ja kaasa aidata probleemide lahendamisele pigem varem kui hiljem.

Sihtturuseminaridel tavaks, andis Ukraina praegusest majandusolukorrast suurepärase ülevaate ja andis nõuandeid sealse turul tegutsemiseks EASI Kiievi esindaja Denis Priimägi, kes rääkis üsna avameelselt poliitikast ja selle mõjust majandusarengule. Tema sõnade kohaselt oleks kõik palju lihtsam, kui äritegevust aetaks turumajanduse reeglite, mitte tutvus- ja sugulussidemete järgi.

Väga tähtsad on infovahetus ja kontaktid. Saatkonna majandusametnikuga ja EASI välisesindajaga võib alati ja igas majandus- ja äri- valdkonda puudutavas küsimuses ühendust võtta. Ukrainas tegutsevaid Eesti ettevõtjaid ja tippjuhte ühendab Eesti Äri Assotsiatsioon Ukrainas (EBAU). Lisaks tegutseb Ukrainas Euroopa Äriassotsiatsioon, mis ühendab enamikku ELi ettevõteteid, importööre ja on väga aktiivne oma liikmete õiguste kaitsmisel kõikvõimalike töögruppide kaudu. Kasuks tulevad ka kontaktid Kiievis tegutseva Ameerika kaubanduskojaga.

Kreston GCG maksude osakonna ekspert ja vanemjurist Roman Sinelnikov tutvustas seminaril muudatusi seadusandluses ja maksustamisel, õigusbüroo Della direktor advokaat Ruslan Stolberg

esitles omandi juhtimisega seotud probleeme.

Oma ettevõtte kogemustest Ukrainaga ja Ukraina ehitusmaterjalide turust rääkis väga huvitavalt Akzo Nobel/ES Sadolini kommertsdirektor Neeme Tulp, kes jagas ka nõuandeid ja soovitusi. Ukraina interneti- ja meediaturust andis ülevaate Delfi Ukraina direktor Elena Kabakova, kaugmüügi eeliseid tutvustas Eesti Posti partnersuhete juht Aleksandr Schekotin.

Kõik seminaril osalejad märkisid, et import ja eksport on kasvamas kriisieelsele tasemele ning et 2011. aastal oli tõus juba 20-40%. Ettevõtjad usuvad kasvu jätkumist ka käesoleval aastal. Kokkuvõtteks tõdeti, et riskid on küll suured, kuid ka äripotentsiaal tohutu.

Loodame, et kõik seminaril osalenud said piisavalt informatsiooni Ukraina praeguse olukorra kohta ja ka vastused oma jooksvatele küsimustele. ■

Seminaril materjalidega saab tutvuda Kaubanduskoja kodulehel Toimunud ürituste rubriigis (www.koda.ee > Koolitused ja üritused > Toimunud üritused), lisa saab lugeda Välisministeeriumi koduleheküljelt (www.vm.ee > Välispoliitika > Välismajandussuhted > Äridiplomaatia > Maaülevaated eksporditööriidele > Ukraina)

IDA-VIRU ETTEVÕTJAD KOHTUSID LÄÄNEMERE RIIKIDE SAATKONDADE ESINDAJATEGA

Eesti Kaubandus- Tööstuskoja Jõhvi esinduse, Europe Direct Jõhvi infopunkti ja Ida- Viru Maavalitsuse kutsel tutvusid Saksa, Taani, Rootsi ja Soome saatkondade töötajad 26. aprillil Ida- Virumaa ettevõtete ja tööstusparkidega.

MARGUS ILMJÄRV
Jõhvi esinduse juhataja

Ürituse eesmärgiks oli julgustada ärikontaktide leidmisest huvitatud ettevõtjaid suhtlema sihtriikide saatkondadega ning anda saatkondadele infot Virumaa investeerimisvõimalustest ja siinsete firmade poolt pakutavatest toodetest ja teenustest.

Visiidil osalejad tutvusid Sillamäe sadamaga, aktsiaseltsiga Molycorp Silmet ning kolme Narvas asuva tööstusparkiga. Päev lõppes Narva

Kutsehariduskeskuses, kus kohtumisel ettevõtjatega räägiti saatkondade võimalustest aidata siinsetel firmadel välisriikidest ärikontakte leida, aga ka erinevate riikide ettevõtlikliimast ja ärikultuurist ning muudest organisatsioonidest, kelle abiga pakkuda oma tooteid ja teenuseid välisriikidele. Kohtumisel osalenud Välisministeeriumi esindaja tutvustas Eesti välis- esindustest poolt ettevõtjatele pakutavaid teenuseid. ■

Kohtumine Sillamäe sadama ja AS-i Molycorp Silmet juhtkonnaga.

JCI BEWISE RIKASTAB EESTI KÕRGHARIDUST

TUUES KOOLIDESSE PRAKTIKUTEST KÜLALISLEKTORID

BeWise on JCI poolt ellukutsutud haridusprojekt, mille eesmärk on tuua ülikoolidesse praktikutest külalislektoreid ja seeläbi muuta teoreetiline õpe seotumaks reaalse eluga. JCI BeWise'i korraldavas JCI kontaktvõrgustikku kuulub mitusada ettevõtjat, spetsialisti või keskastme juhti erinevatest valdkondadest, kes käivad ülikoolides tasuta loenguid andmas vastavalt ülikoolide päringutele.

Praktikutest külalislektorite ülikoolidesse viimise projekt JCI BeWise valiti ka Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) ettevõtlikkuse arendamise ja ettevõtlikkusteadlikkuse tõstmise projektikonkursil 114 projekti seast 3 parima projekti hulka. EASi otsus toetada projekti rahaliselt võimaldas projekti eestvedajatel muuta projekt üle-eestiliseks, haridusele lisaväärust pakuvaks projektiks.

BeWise teeb koostööd 6 ülikooliga. 2010. aastal alustati koostööd Tallinna Tehnikaülikooliga, Tallinna Ülikooliga ning Tallinna Tehnikakõrgkooliga, 2011. aastal lisanud Estonian Business School, Tartu Ülikool ja Eesti Maaülikool. BeWise loengutest on kahe aasta jooksul osa võtnud ligikaudu 2400 inimest. Kokku on toimunud üle 90 erineva loengu. Loenguid annavad Ettevõtlike Noorte Koda enda liikmed, kes on omandanud juba väärtuslikke kogemusi ettevõtluses ja kellest enamus on läbinud ametliku treeneri koolituse. Kokku käib koolitamas üle 50 vabatahtliku

lektori ning neile lisaks erinevad külalislektorid eesotsas tuntud pangandus- ja majandusspetsialist Erkki Raasukesega ning JCI maailmapresident Kentaro Haradaga Jaapanist. Kogemusi jagatakse väga erinevates valdkondades näiteks projektijuhtimine, turundus, logistika, innovatsioon ja nii edasi.

Loenguid on andma ootatud ka Kaubanduskoja liikmed!

BeWise loengud on kõigile tasuta. Ka Ettevõtlike Noorte Koda tippspetsialistid ja juhid käivad loenguid andmas oma vabast ajast ja tahtest. Projekti meeskond, kes koosneb valdavalt JCI Tallinn vabatahtlikest, samuti projektis ellu viimise eest rahalist tasu ei saa. Projekti kulud kaetakse toetajate ja sihtotstarbelise fondifinantseeringu abil. Projekti teeb unikaalseks just asjaolu, et külalislektorid käivad ülikoolides esinemas omast heast tahtest, andes vabatahtlikkuse aastal tähelepanuväärset eeskuju, kuidas igaüks saab panustada ühiskonda ja meie oma elu paremaks muuta.

BeWise on hea formaat tipptegijatele, kuidas oma teadmisi kasutades saab luua uut väärtust ühiskonna jaoks. „Eestis on palju ettevõtliku vaimuga nutikaid noori, kellel jääb puudu vajalikest praktilistest teadmistest ja sellega seotud algatusjulgusest. See projekt aitab tudengitel siduda kõrgkoolist saadavaid teoreetilisi teadmisi reaalse eluga ja aitab kiiremini elus edasi jõuda,“ ütles ütles projekti idee autor ja eesvedaja Martin Raud. „Tagasiside ülikoolidelt ja tudengitelt on olnud väga positiivne ja see annab usku, et teeme õiget asja,“ lisas ta.

Koostöös üliõpilasesindustega toimub ka palju avatud loenguid laiemale publikule, kuhu nii esinejad kui teemad valib projektimeeskond ise. Lisaks tehakse koostööd erinevate institutsioonidega nagu näiteks TTÜ ettevõtluskeskus, kus BeWise lektorid aitasid läbi viia praktikumide sarja, mille tulemusena anti impuss uute üliõpilasfirmade tekkeks. Lisaks on koostööd tehtud projektidega *Logistikaseminar*, *Start Smart*, *Project Kick-Off*.

MARTIN RAUD
BeWise projektijuht

Ettevõtlike Noorte Koda ehk JCI on rahvusvaheline võrgustik kuni 40 aastastele aktiivsetele inimestele. JCI pakub oma liikmetele keskonda oma juhtimisoskuste, sotsiaalse vastutustunde, ettevõtlikkuse ja rahvusvahelise koostöö arendamiseks, et innustada noori inimesi looma positiivset muutust ühiskonda. JCI tegutseb täna rohkem kui 100 maailma riigis. Lisaks EASile toetavad BeWise projekti JCI Tallinn, JCI Estonia, kullerfirma DPD Eesti AS ja KPMG Baltics OÜ. ■

Lisainfo:
bewise.jcitallinn.ee ja
www.facebook.com/jci.bewise.

Kontaktisik:
MARTIN RAUD
BeWise projektijuht
Tel: 5563 8495
E-post: bewise@jci.ee

KÜSITLUS ETTEVÕTJATE HULGAS — KAVANDATAVAD KOHUSTUSLIKUD NÕUDED TÖÖSTUSLIKELE KÜLMU- TUSSEADMETELE!

Seoses Euroopa Komisjoni plaanitavate uute kohustuslike tööstuslikele külmutusseadmetele kohaldatavate normatiividega ootame ettevõtjate tagasisidet antud teemal.

Uute normatiivide eesmärgiks on reguleerida külmutusseadmete mõju keskkonnale ning see on seotud külmutite, külmseadmete, kiirjahutuskappide ning külmkambritega ja puudutab eelkõige külmutusseadmeid tootvaid, paigaldavaid ja kasutatavaid ettevõtjaid!

Kuna toodete nõuetega vastavusse viimisega võivad kaasneda ka suuremad kulutused, siis soovib Euroopa Komisjon ka ettevõtjate arvamusi antud küsimuses kuulda võtta!

**VASTAMINE ON ANONÜÜMNE
NING TEIE TAGASISIDET OOTAME 21. MAIKS**
KÜSIMUSTIKU LEIATE KAUBANDUSKOJA KODULEHELT
WWW.KODA.EE VÕI WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

Kõigi vastanute vahel loosime välja kinkekaardi
vabalt valitud Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
korraldatud seminaril osalemiseks!

Küsimustiku leiata Kaubanduskoja
kodulehelt www.koda.ee ning
www.enterprise-europe.ee
või QR-koodi abil:

Seminar

Põhjalikult käibemaksust maksuameti pilgu läbi

23. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab kolmapäeval, 23. mail kell 10-16 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari „Põhjalikult käibemaksust maksuameti pilgu läbi“, mille sihtgrupp on raamatupidajad, finantstöötajad. Lektor on Kaia Loob, Maksu- ja Tolliameti kaudsete maksude talituse juhataja.

Käibemaks on teema, mille põhjalikumalt käsitlemist on soovinud paljud Kaubanduskoja seminaridel osalenud inimesed. Seminaril annab Maksu- ja Tolliameti kaudsete maksude talituse juhataja Kaia Loob ülevaate käibemaksuseaduse muudatustest ning enam probleeme tekitanud käibemaksuga maksustamise küsimuste käsitlemisest maksuameti tõlgenduse ja praktika alusel.

Käsitletavat teemad:

- Kaupade ja teenuste maksustamine käibemaksuga ning aktuaalseid probleeme maksustamisel ja deklareerimisel:**
 - käibedeklaratsiooni täitmise põhimõtted;
 - kaupade maksustamine ja VD aruande täitmine;
 - teenuste maksustamine ja VD aruande täitmine;
 - kinnisasjade maksustamine ja siseriiklik pöördmaksustamine;
 - sisendkäibemaksu mahaarvamine.
- Muudatused alates 01.04.2012:**
 - muudatused liisinguandjate käibemaksuarvestuses;
 - aktsiiskauba maksustamine aktsiisilaoas;
 - siseriiklik pöördmaksustamine laieneb ka kullale;
 - suureneb isikute ring, kellel on õigus kauba impordi vormistamisel kasutada tolliprotseduuri 42;
 - täpsustatakse 9% maksumäära kasutamist perioodilise väljaande maksustamisel.
- Muudatused alates 01.01.2013:**
 - transpordivahendite üürile, rendile andmise maksustamine;
 - nõuded arvete säilitamisele ja viidetele tehingute kohta.

Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele 60 eurot, mitteliikmetele 120 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid, lõuna ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:
KATI KRASS
Tel: 443 0989
E-post: kati@koda.ee

Laiendage oma rahvusvaheliste kontaktide võrku – koguge uusi ideid ja sõlmige uusi rahvusvahelisi kontakte kontaktkohtumiste üritusel

Baltic Business Arena

18.-19. juunil Kopenhaagenis

Taani Euroopa Liidu eesistujamaana ja Euroopa Komisjon korraldavad järjekorras juba 14. Balti Arengufoorumi Üldkoosoleku ja Euroopa Komisjoni 3. Balti mere Strateegiafoorumi – konverentsi, kuhu oodatakse ligi 700 osalejat (nii ettevõtjad kui poliitikud).

Konverentsi erilise osana korraldatakse 18.-19. juunini kontaktkohtumised ettevõtjale „Baltic Business Arena“, kus konverentsil osalejad saavad võimaluse ka omavahel kohtuda ja koos-töövõimalusi arutada ning osalema oodatakse ka teisi järgmiste tegevusalade esindajaid:

- *Clean-Tech* (jäätmekäitlus, taaskasutus, vesi ja kanalisatsioon, keskkütte- ja jahutusseadmed, energiasäästlikkus jmt ning vastav konsultatsioon ja teenused);
- Taastuvenergia (bio-, päikese-, tuule- ja hüdroenergia, biokütused, konsultatsioon ja teenused);
- Säästlik ehitus (ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, passiivmajad jpm);
- *Life Sciences* (meditsiini- ja biotehnoloogia, tervishoid, farmaatsia jne);
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (roheline IT, uued meediad, mobiilsed teenused, kodulahendused jpm).

Osalema on oodatud nii ostjad, kes otsivad uusi innovatiivseid tooteid/teenuseid; toodete/teenuste uute lahenduste pakkujad; uurimisinstituudid, kes soovivad partneritega mõtteid ja ideid vahetada kui ka finantsinstituudid ja organisatsioonid. Detailsem informatsioon ürituse kohta ja registreerumine osalemiseks: www.b2match.eu/balticbusiness2012.

Ürituse osalemistasu 200 eurot sisaldab järgmist:

- osaleva ettevõtte andmete kandmine *online*-kataloogi ja levitamine teistele osalejatele;
- kontaktkohtumiste korraldamine kahel päeval;
- individuaalse kohtumiste ajakava koostamine;
- osalemine spetsiaalsetes töötubades, seminaridel;
- lõunasöögid 18. ja 19. juunil;
- kohv ja suupisted kohtumiste toimumise ajal;
- osalemine 18. juuni õhtusel *networking*-üritusel.

Kümne Eesti ettevõtte osalemistasu tasutakse korraldajate poolt, lisaks antakse ka reisitoe-tust umbes 200 euro ulatuses.

Toetuse saamiseks peab osaleja täitma kõik alljärgnevad tingimused:

- ettevõtte peab olema Eestis registreeritud;
- osaleja on väikese- või keskmise suurusega ettevõtte;
- ettevõtte tegutseb ühes ja/või mitmes ülalnimetatud sektoris;
- osaleja on alustav ettevõtte või soovib tutvustada oma uut teenust/toodet/tehnoloogiat või soovib leida uusi innovatiivseid lahendusi/tooteid.

Registreerumise tähtaeg on 6. juuni.

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Juhi rahvusvahelisi meeskondi ning vii oma ideed uutele turgudele

Rahvusvahelistele ettevõtjatele suunatud konverents Check-IN 14.-15. septembril Tartus

JCI Eesti Ettevõtlike Noorte Koda annab teada, et 14.-15. septembril toimub Tartus rahvusvahelistele ettevõtjatele suunatud konverents Check-IN. Konverentsi keskmes on ideede viimine välisriikidele, rahvusvahelise meeskonna kujundamine ning juhtimine tänases piirideta maailmas.

Konverentsil õpib osaleja koostama edukat äristrateegiat välisriiki jaoks ning saab teada, kuidas muuta end ja oma ideid välismaiste turgude tarvis atraktiivseks. Lisaks saab osaleja laiad teadmised sellest, kuidas juhtida rahvusvahelisi tiime. Check-IN'ile tulevad esinema maailmakuulus mainekujundaja Tony Aperia Nordic Brand Academy'st, ettevõtluse arendaja Arne Strand ja globaalne investeerimispankur John Longhurst Inglismaalt ning teised spetsialistid Eestist ja välismaalt. Täielikku esinejate nimekirja võib leida konverentsi kodulehelt www.conference-checkin.com.

Konverentsiga Check-IN soovib Eesti Ettevõtlike Noorte Koda anda panuse Eesti ettevõtluskeskkonna edendamisse ning julgustada praegusi ja tulevase ettevõtjaid tegema reaalseid samme oma ideede ja toodete rahvusvaheliseks muutmiseks. Konverentsil osalejateks on umbes 400 rahvusvahelist ettevõtjat või ettevõtlustee alustajat nii Eestist, Skandinaaviast kui ka Baltimaadest.

Soodushinnaga saab konverentsile registreeruda 1. juunini! Koja liikmetele -15% soodustus nii eelregistreerumise kui ka tavahinnast.

Tartus, Dorpat
konverentsikeskkonnas
14.-15. september 2012

Check-IN

Juhi rahvusvahelisi meeskondi ja vii oma ideed uutele turgudele

Lisainfo: www.conference-checkin.com

E-post: info@conference-checkin.com

Praktiline pärastlõuna
maksukonsultandiga:

Erisoodustused ja sellega kaasnevad kohustused-võimalused

22. mail Kaubanduskojas

Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) toimub Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Rödl & Partner Audit OÜ koostöös korraldatav „Praktiline pärastlõuna maksukonsultandiga: erisoodustused ja sellega kaasnevad kohustused-võimalused“.

Lektor **Virve Aru** töötab Rödl & Partner Audit OÜs (www.roedl.ee) alates 2002. aastast maksukonsultandina. Eelnevalt on ta töötanud 5 aastat maksukonsultandina audiitorfirmas Ernst & Young Eesti AS. Virve Aru omab viie aasta pikkust töökogemust maksuameti keskaparaadis tulu- ja käibemaksu peaspetsialistina.

Seminaril käsitletavat teemad:

- Erisoodustuse mõistest (sh erisoodustuse saajate ring).
- Sõiduautode kasutamise seotud erisoodustused (sh tööle-koju, töölähetuses sõidud – kas isikliku või tööandja autoga).
- Töölähetusega kaasnevad erisoodustused.
- Koolituskulud ja erisoodustus.
- Vastuvõtukulu ja erisoodustus.
- Kauba või teenuse ostmise-müümisega seotud erisoodustus.
- Töötervishoiukulud ja erisoodustus.
- Erisoodustuse maksustamise erisused piiriülelisel töötamisel.

Seminaril osalustasu on Kaubanduskoja liikmetele 40 eurot ja mitteliikmele 80 eurot (lisandub käibemaks). Hind sisaldab seminari materjale ja kohvipause. Registreerumise tähtaeg on 18. mai. Korraldajal on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Rödl & Partner

Lisainfo ja registreerumine:
MARJU NAAR
Tel: 604 0082
E-post: marju.naar@koda.ee
www.koda.ee

Koolitus

ISO 26000 juhised sotsiaalseks vastutuseks – mida võiks teada?

23. mail Eesti Standardikeskuses

Kolmapäeval, 23. mail toimub Eesti Standardikeskuses (Aru 10, Tallinn) koolitus „ISO 26000 (juhised sotsiaalseks vastutuseks) – mida võiks teada?“. Standardi sisu, struktuuri ja kasutusvõimalusi tutvustavad Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi eksperdid ja standardi eestindajad.

Koolitusel osalemine on tasuta.

Lisainfo ja registreerumine: www.csr.ee • E-post: tiina@csr.ee

Malta-Eesti ärifoorum

31. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab seoses Malta presidendi dr George Abela riigivisiidiga neljapäeval, 31. mail kell 13.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Malta-Eesti ärifoorumit.

Ärifoorumil käsitletakse eelkõige Malta majanduse hetkeseisu, investeerimisvõimalusi ning koostöö potentsiaali erinevates sektorites sh ka turismis. Foorumi programmiga saate tutvuda Koja kodulehel aadressil www.koda.ee.

Ärifoorumil osalemise tasu on 15 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

Lisainfo ja registreerumine:
EVA MARAN
Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
www.koda.ee

SAKSA MESSIKALENDER:

MESSID HAMBURGIS

- **04.09.-07.09.2012**
SMM shipbuilding, machinery & marine technology – international trade fair, Hamburg

Maailma juhtiv laevaehituse ja meretehnika mess.

- **22.-30.09.2012**
DU UND DEINE WELT

Elamus- ja müügisess (käsitöö, kunst, kinkeartiklid, sisustus jms).

- **27.10.-4.11.2012**
Hanseboot

Rahvusvaheline paadimess Hamburgis.

- **22.-24.11.2012**
GET Nord

Hoonete automaatika erialamess: kliimaseadmed, elektroonika, kütteseadmed.

- **30.01.-4.02.2013**
Spielwarenmesse eG International Toy Fair Nürnberg

Rahvusvaheline, maailma suurim mänguasjade mess.

Kontakt:

ELO SAARI

Tel: 6276 946

E-post: elo@ahk-balt.org

MESSID BERLIINIS

- **23.05.-24.05.2012**
IT Profits

Erialamess:
IT-lahendused äri- ja avalikule sektorile.

- **31.08.-05.09.2012**
IFA Berlin

Rahvusvaheline olmeelektroonika mess.

Kontakt:

ANNELI PIIRAT

Tel: 6276 955

berlin.ee@ahk-balt.org

MESSID KÖLNIS

- **15.-19.08.2012**
Gamescom

Interaktiivse meelelahutuse ja mängude mess.

- **02.-04.09.2012**
spoga+gafa

Aiakaupade mess.

- **02.-04.09.2012**
Spoga horse (autumn)

Rahvusvaheline ratsaspordimess.

- **13.-16.09.2012**
Kind + Jugend

Rahvusvaheline beebi- ja lastekaupade mess.

- **18.-23.09.2012**
photokina

Fototehnika maailmamess.

Kontakt:

INGRID KORMAŠOV

Tel: 6276 947

koelnmesse.ee@ahk-balt.org

MESSID HANNOVERIS

- **23.-27.10.2012**
EuroBLECH

Rahvusvaheline lehtmetsa töötlemise maailmamess.

Kontakt:

KARIN ALLIKSAAR

Tel: 6276 944

hannover.ee@ahk-balt.org

MESSID MÜNCHENIS

- **22.-25.05.2012**
CERAMITEC

Keraamika ja pulbermetallurgia.

- **12.-15.06.2012**
AUTOMATICA

Automaatika ja robotika.

- **16.-21.09.2012**
IBA

Pagari- ja kondiitritööstus.

- **13.-16.11.2012**
ELECTRONICA

Elektroonikaelemendid ja -komponendid.

Kontakt:

KERLI PRESS

Tel: 6276 940

muenchen.ee@ahk-balt.org

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

SMART CITY OÜ

Smart City Eesti esindus pakub Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt ja lisaks veel 2 tundi tasuta nõustamist Venemaa turule sisenemise võimalustest. Pakkumine kehtib 2012. aasta lõpuni. Smart City OÜ asub Technopolis Ülemistel, Lõõtsa 2A majas ning on heaks partneriks Venemaa turule sisenemisel. Ettevõtte pakub täislahendusi turunduse, kommunikatsiooni, disaini ja strateegilise nõustamise alal.

Lisainfo:

Smart City OÜ | Eesti • Lõõtsa 2a, Tallinn

www.smartcityagency.co/et

Tel: 646 4607 • Mob: 522 9077

FINANCE PLUS OÜ

Finance Plus OÜ teenused on raamatupidamine, majandusaasta aruanded, maksuesindus, finants- ja raamatupidamisalane nõustamine ja maksunõustamine. Finance Plus omab kogemust nii Eesti kui ka rahvusvaheliste klientide teenindamisel. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt.

Lisainfo:

Finance Plus OÜ

A.H. Tammsaare tee 47, Tallinn

E-post: info@financeplus.ee

www.financeplus.ee

RADIS OÜ

Radis OÜ pakub õuemööblit, mis on sobilik nii äriettevõtetele välikohvikute-terasside ehitamiseks ja sisustamiseks kui ka koju aiämööbliks. Meie valikus on lehtlad, pergolad, aiämööbel, aiakiiged, mänguväljakud, samuti teeme eritellimustooteid.

Lisainfo: radis.ee

Kontakt:

Mauri Abner

Tel: 550 5228

E-post: mauri@radis.ee

RIIGIHANKETEATED:

Tekstiil, rõivad

- Norras hangitakse alusrõivaid. Tähtaeg 29.06.2012. Kood 5224
- Rootsis hangitakse pikki pükse. Tähtaeg 07.08.2012. Kood 5225
- Lätis hangitakse politsei vormirõivaid. Tähtaeg on 22.06.2012. Kood 5226

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Lätis hangitakse koolimööblit. Tähtaeg 18.06.2012. Kood 5227
- Rootsis hangitakse köögitarvikuid. Tähtaeg 31.05.2012. Kood 5228
- Rootsis hangitakse hambaravi-toole. Tähtaeg 07.06.2012. Kood 5229
- Rootsis hangitakse laegastega kappe. Tähtaeg 31.05.2012. Kood 5230

Metall, masinad ja seadmed

- Rootsis hangitakse metallitööluspinke. Tähtaeg 07.06.2012. Kood 5231
- Leedus hangitakse sõidukite ja nende mootorite osasid ning lisaseadmeid. Tähtaeg 15.06.2012. Kood 5234
- Taanis hangitakse mootoreid. Tähtaeg 08.06.2012. Kood 5235
- Soomes hangitakse tuletõrjeautosid. Tähtaeg 05.06.2012. Kood 5236

IT

- Leedus hangitakse tarkvarapakette ja infosüsteeme. Tähtaeg 26.06.2012. Kood 5232
- Leedus hangitakse personaalarvuteid. Tähtaeg 11.06.2012. Kood 5233

Puit, ehitus, ehitusmaterjalid

- Lätis hangitakse ehitustöid. Tähtaeg 18.06.2012. Kood 5237
- Norra hangitakse puitu. Tähtaeg 06.06.2012. Kood 5238
- Norras hangitakse majaehitusmaterjale. Tähtaeg 08.06.2012. Kood 5239
- Rootsis hangitakse majade ehitustöid. Tähtaeg 13.06.2012. Kood 5240

Toiduained

- Lätis hangitakse toidlustusteenuseid. Tähtaeg 08.06.2012. Kood 5241

Muu

- Rootsis hangitakse turu-uuringuid. Tähtaeg 02.05.2012. Kood 5242
- Rootsis hangitakse puitkütuseid. Tähtaeg 13.06.2012. Kood 5243
- Rootsis hangitakse teemärgiseid. Tähtaeg 08.06.2012. Kood 5244
- Leedus hangitakse raamatuid, brošüüre ja infolehti. Tähtaeg 20.06.2012. Kood 5245
- Norras hangitakse turvatarvikuid. Tähtaeg 28.05.2012. Kood 5246
- Norras hangitakse suulise tööke teenuseid. Tähtaeg 04.06.2012. Kood 5247

Mujalt maailmast

- Botswana geoloogiliste uurin-gute teostamise hange (Mmam-abula lõuna- ja keskosa). Tähtaeg 20.06.2012. Kood 5248

NATO hanked

- Poola BRASS süsteemi (*Broadcasting and Ship Shore System*) moderniseerimise hange. Tähtaeg 27.07.2012. Kood 4914
- Kandahari lennuvälja ladustamisega seotud teenuste osutamise hange (*Provision of Kandahar Air Field NATO Unclassified Storage Area Network and CIS Training*). Tähtaeg 14.06.2012. Kood 4915
- Norra elektroonilise sõjasihtmärkide sihtimissüsteemi (*Electronic Warfare Targeting System*) taastamine NATO FORACS baasides Norras, Kreekas ja USAs (Floridas). Tähtaeg 24.05.2012. Kood 4916

Lisainfo:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Poola puiduvärvide-, peitside- ja lakkide tootja otsib pikaajalist koostööpartnerit oma toodete edasimüügiks.
Kood: 2012-03-19-010
- Prantsuse keraamilise mööbli tootja (pingid luksushotellidele, spaadele) otsib kauba edasimüüjaid, müügiagente, arhitekte ja disainereid.
Kood: 2012-03-14-016
- Prantsuse valgusteid tootev ja konsulteeriv ettevõtte otsib edasimüüjaid.
Kood: 2012-03-14-002
- Belgia ehteid valmistav ettevõtte otsib terasest ehete tootjaid.
Kood: 2012-04-02-002
- Tšehhi maitsetaimedega kauplev ettevõtte pakub end varustajaks kosmeetika-, toidu-, liikõõride-, loomasööda- ja farmaatsiaettevõtetele.
Kood: 2012-04-13-009
- Itaalia kõrgekvaliteediliste koi-viubade röstimisega tegelev ettevõtte otsib kauba edasimüüjaid toiduainesektorist (hulgi- ja jae-müüjaid).
Kood: 2012-05-03-016
- Itaalia PVC, puit-alumiinium-akende ja aknaluukide tootja soovib laiendada oma müügi-võrku ja otsib kauba edasimüüjaid.
Kood: 2012-05-03-001
- Itaalia mööblitootja (siseüksed) otsib kauba edasimüüjaid, on huvitatud koostööst hotelliket-tide-, ehitus- ja arhitektuuriet-tevõtetega. Pikemas perspek-tiivis huvitatud ka ettevõtte müügist.
Kood: 2012-04-13-022
- Hispaania marmelaaditootja ot-sib kauba vahendajaid.
Kood: 2012-05-04-002
- Türgi kodutekstiili jm kangatoot-ja on huvitatud osa või kogu et-tevõtte müügist, samuti ühis-ettevõtlusest ja vastastikusest tootmisest.
Kood: 2012-03-30-009
- Türgi külmutussüsteemidega tegelev ettevõtte otsib kauba edasimüüjaid, müügiagente, on huvitatud ühissetevõtlusest ja osa või kogu ettevõtte müügist. Pakub transport- ja logistika-teenust, samuti alltöövõttu.
Kood: 2012-03-27-007
- Serbia külmutatud puuvilja (vaa-rikas, murakas, ploom, sõstar, kirss, maasikas) tootja ja edasi-müüja pakub ladustamis-, sada-ma- ja ümberlaadimisteenust ning otsib kauba edasimüüjaid.
Kood: 2012-04-09-012

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koja kodulehel
www.koda.ee/
koostööpakkumised

Lisainfo:
KADRI RIST
Tel: 604 0091
E-post: kadri.rist@koda.ee

- UUED LIIKMED -**TALLINN JA HARJUMAA**

BEST-HALL BALTIC OÜ	www.besthall.com	509 4653	BEST-HALL OY esindus Baltimaades.
E BUTIIK OÜ	www.ebutiik.ee	502 3456	E-kaubandus ja jaemüük (naiste-, meesterõivad, jalatsid ja aksessuaarid).
ENTRA GRUPP OÜ	www.entra.ee	644 3345	Rasketehnika ja nende varuosade ost-müük. Rasketehnika hooldus, remont ja rent.
ESC OÜ	www.escgs.com	507 6406	Rahvusvahelised turvateenused.
ESTONIAN BUILDING EXPORT OÜ	www.ebe.ee	479 6611	Ehitusmaterjalide eksport. Ehitustegevus. Metallist konstruktsioonide valmistamine.
GEACOM OÜ	www.geacom.eu	668 2786	Tölketeenus, ka tehniliste dokumentide tõlge.
HITTEH KINNISVARA OÜ	www.sauemois.ee	512 5553	Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus. Turism, autode restaureerimine.
KAERUM OÜ	www.kaerum.com	5556 9151	Tööstusseadmete müük.
KOMINOX OÜ	www.kominox.com	664 5815	Roostevabast terasest toodete (torud, lehed, vardad, latid, traat jms.) müük.
NELJAS KORRUS OÜ		504 2945	Juhtimis- ja nõustamistegevus.
SIIDILABOR OÜ	www.siidilabor.com	674 0944	Unikaalsete autoriehete ja aksessuaaride disain. Moefotode tootmine Pariisis kataloogide ja reklaamide jaoks, moefotode esindamine, moeürituste korraldamine.
SVEA FINANTSEERIMINE OÜ	www.svea.ee	679 9422	Muu laenuandmine v.a pandimajad
VÄHIUURINGUTE TEHNOLOOGIA ARENDESKESKUS AS	www.vtak.ee	620 4335	Teadus- ja arendustegevus biotehnoloogia valdkonnas: uudsete vähivastaste ravimikandidaatide avastamine ja arendamine, varajase staadiumi diagnostika-platvormide arendamine ja rakendamine. Vastavate teenuste pakkumine, osalemine haridusprojektides.

LÄÄNEMAA

RECOM LT OÜ		522 1336	Jaemüük posti või interneti teel. Muude elektriseadmete tootmine.
-------------	--	----------	---

LÄÄNE-VIRUMAA

VIRU REKLAAMIAGENTUUR OÜ	www.virureklaam.ee	322 4274	Sise- ja välireklaam. Reklaamkingitused. Trükised, kleebisid, visiitkaardid, plakatid, fototrükk.
--------------------------	--------------------	----------	---

PÄRNUMAA

PÄRNUMAA TALUPIDAJATE NÕUANDEKESKUS OÜ	www.nouanne.ee	443 0923	Raamatupidamisteenus, finantsnõustamine, taimekasvatustlik nõuanne, koolitus, teabeteenus; FADN andmekorje.
---	----------------	----------	---

SAAREMAA

FIL TEENINDUS OÜ	www.fil.ee	5647 7862	Transport. Autoremont ja -ümberehitus.
------------------	------------	-----------	--

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritoluserifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

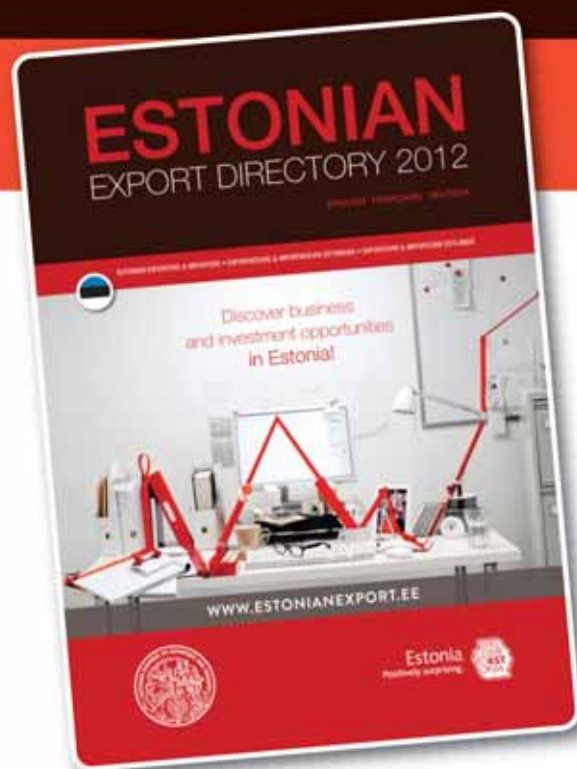
Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

ESTONIAN EXPORT DIRECTORY 2012

ESTONIAN EXPORT DIRECTORY ilmus juba seitsmeteistkümnendat korda

See praktiline töövahend sisaldab ligi tuhande Eesti ettevõtte andmeid, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välisurgudele viia ja mujalt maailmas partnereid leida. Lisaks ettevõtete kataloogile sisaldab see ka ettevõtete kaubamärkide registrit. Kogu teave on raamatus inglise, saksa ja prantsuse keeles.

Eesti tutvustamiseks on väljaandes teave järgmiste valdkondade kohta:

- Eesti äri ja majandus
- Ärikeskkond
- Võtmesektorid
- Asukoht — transport ja logistika
- Väliskaubandus — import ja eksport
- Maksusüsteem ja tööjõuturg
- Äri ja kultuur
- Välisinvesteeringud Eestisse
- Investeeringuvõimalused võtmesektorite kaupa
- Investeeringuspiirkonnad ja klastrid
- Turism ja huvitavad faktid Eesti kohta
- Eesti Ettevõtete Konkurentisvõime Edetabel 2011

KÜSIGE TASUTA RAAMATUT EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJAST

TELEFONIL 604 0060 VÕI E-POSTI AADRESSIL KODA@KODA.EE

Väljaande pidevalt uuendatav veebiaadress on

WWW.ESTONIANEXPORT.EE

Koostööpartner: Ekspress Hotline AS • Tel: 626 6910

Lisainfo väljaande kohta: Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

16. KAUBANDUSKOJA TENNISETURNIIR

2. juunil 2012 algusega kell 10.00
Pärnu Kesklinna Tenniseväljakutel (Ringi 14a)

Juba 16. korda toimub Pärnus **Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tenniseturniir**, kus saavad kaasa lüüa tennisemängijad Kaubanduskoja liikmesettevõtetest.

Kaubanduskoja Tenniseturniiri rändkarikas ootab uusi võitjaid!
2011. aasta turniiri võitjateks tulid:

- * **Indrek Vallaste** (Diapol Granite OÜ) ja
- * **Raul Voit** (Morbela OÜ).

Võistlus toimub lihtsas „igamehe“ paarismängu süsteemis. Võistluskaaslased ja turniiritabel loositakse kohapeal kõigi juuresolekul, tugevusgrupid moodustatakse eelregistreerunud mängijate seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tenniseliidu eksperdi ja harrastusliigade korraldaja **Toomas Kuuma** poolt.

Turniiril osalemise eeldused:

- * varasem võistluskogemus
- * esindatav ettevõtte on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liige

Ootame Kaubanduskoja liikmeid koos perekondade ja kolleegidega nautima meeldejäädavat võistlust ja ettevõtlike inimeste seltskonda.

Info ja registreerimine:

Priit Raamat
Tel: 604 0060
E-post: priit.raamat@koda.ee

Koostöösoovid:

Piret Salmistu
Tel: 604 0060
E-post: piret@koda.ee

Osalemistasu:

30 eur

Hinnale lisandub käibemaks.
Registreerumistähtaeg on 25. mai.